

DWUTYGODNIK MIEJSKI

KRAKÓW.**PL**

Nr 5 (132), 12 marca 2014

egzemplarz bezpłatny, ISSN 1898-9039

Gimnazjum... i co dalej?

Jak wybrać dobrą szkołę?

O medycynie szkolnej

Rozmowa z Wandą Tatarą, przedstawicielką Małopolskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Higienistek Szkolnych

O krakowskim handlu

Czy niedziele i święta będą wolne?

ZAPROSZENIE

W tym roku mija dokładnie 300 lat od czasu, gdy na początku XVIII wieku, w trudnym okresie wojen, epidemii i głodu, radni miasta zawierzili Kraków świętemu Józefowi. Ta decyzja została rok później zatwierdzona przez Stolicę Apostolską

Zgodnie z wieloletnią tradycją, w dniu świętego Józefa zostanie odprawiona uroczysta msza święta w intencji mieszkańców Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa, na którą zapraszamy

19 marca (środa) 2014 roku, godz. 18.30
Bazylika Mariacka

Bogusław Kośmider
Przewodniczący
Rady Miasta Krakowa

Jacek Majchrowski
Prezydent
Miasta Krakowa

PATRONI MEDIALNI

WWW.KRAKOW.PL

Na co wydać pieniądze z budżetu?

Zakończył prace powołany przez Prezydenta Miasta Krakowa Zespół Zadaniowy ds. Budżetu Obywatelskiego. Opracował on m.in. zasady funkcjonowania budżetu w Krakowie oraz określił rolę mieszkańców w jego powstawaniu i realizacji. Spotkania z mieszkańcami rozpoczną się w maju, wtedy też ruszy nabór projektów. Najlepsze z nich zostaną wybrane w drodze głosowania przez samych krakowian, a następnie wpisane do budżetu i zrealizowane w ramach przewidzianych środków tj. prawie 5 mln zł.

– Akcja zachęcająca mieszkańców do udziału w zagospodarowaniu budżetu partycypacyjnego będzie prowadzona równoległe z kampanią zachęcającą do płacenia podatków w naszym mieście. Chcemy w ten sposób podkreślić, że płacąc podatki w Krakowie, mieszkańcy mają realny wpływ na sposób wydawania tych pieniędzy – mówił podczas konferencji prasowej Prezydent Krakowa Jacek Majchrowski.

Propozycje zadań do budżetu będzie mógł składać każdy mieszkaniec Krakowa, który ukończył 16 lat i dołączy 15 podpisów poparcia. Złożony wniosek będzie można skorygować tylko jeden raz. Należy pamiętać, że nie będą mogły być zrealizowane zadania, których

koszt przekraczałby budżet obywatelski, które generowałyby bardzo wysokie koszty utrzymania, są sprzeczne z obowiązującymi w mieście planami, strategiami czy programami, a także takie, które naruszałyby prawo własności i zakładają realizację tylko części zadania, np. wykonanie samego projektu.

Zgłaszanie projektów poprzedzi organizowana w marcu i kwietniu kampania informacyjna. Projekty będzie można zgłaszać od 5 maja do 16 czerwca, a ich weryfikację zaplanowano na lipiec i sierpień. 1 września zostanie ogłoszona lista projektów, a od 27 września do 5 października potrwa głosowanie, w którym mieszkańcy zdecydują, które pomysły będą zrealizowane. Głosowanie odbędzie się tradycyjnie poprzez wrzucanie głosów do urn, ale miasto planuje też uruchomienie narzędzia internetowego.

W skład Zespołu Zadaniowego weszli przedstawiciele wszystkich klubów radnych Rady Miasta Krakowa, rad dzielnic I Stare Miasto, IV Prądnik Biały, VI Bronowice i VII Zwierzyniec, Urzędu Miasta Krakowa oraz niektórych miejskich jednostek organizacyjnych, jak również przedstawiciele organizacji pozarządowych.

Redakcja KRAKOWA.PL

Wygraj tort!

Zwycięzcy konkursu z 4 numeru KRAKOWA.PL to: Jacek Bentke i Aneta Drózd. O odbiorze nagród zostaną poinformowani drogą mailową.

W naszym najnowszym konkursie do wygrania niezwykle cenna nagroda: słynny tort wykonany przez mistrzów cukierni Cora (o której piszemy na s. 23) lub jedno z 20 podwójnych zaproszeń na wymarzony deser z kawą! Oto pytanie konkursowe: Kto jest patronem cukierników? Odpowiedzi (wraz z imieniem, nazwiskiem oraz numerem telefonu) prosimy nadsyłać na adres: redakcja@um.krakow.pl do 17 marca 2014 r.

foto: Paweł Krawczyk / UMK

Wydawca: Urząd Miasta Krakowa, Wydział Informacji, Turystyki i Promocji Miasta, 31-004 Kraków, pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.

Redaktor naczelny: Beata Klejbuk-Goździńska

Współpracownicy: Jan Machowski, Michał Kozioł, Jan Bińczycki, Małgorzata Kubowicz, Kinga Sadowska, Beata Sabatowicz, Magdalena Bartlewick, Katarzyna Fiedorowicz-Razmus, Joanna Dubiel, Paulina Polak, Szymon Gatlik

Zdjęcia: Wiesław Majka, Paweł Krawczyk. Okładka: fot. Paweł Krawczyk / UMK

Projekt graficzny: PRETEKST. Korekta: Magdalena Kędziarska-Zaporowska. Skład i łamanie: Pro Art Studio

Druk: TRANS-DRUK Nakład: 30 tysięcy egz. ISSN 1898-9039

Sposób dystrybucji dwutygodnika miejskiego KRAKÓW.PL:

Dwutygodnik KRAKÓW.PL można otrzymać w budynkach Urzędu Miasta Krakowa przy pl. Wszystkich Świętych 3-4, ul. Grunwaldzkiej 8, ul. Lubelskiej 27, w Rynku Podgórskim 1 i 2, na os. Zgody 2, przy ul. Stachowicza 18, al. Powstania Warszawskiego 10, ul. Wielopole 18a, ul. Wielickiej 28a, ul. Sarego 4 oraz w szpitalach miejskich i siedzibach jednostek miejskich.

KRAKÓW.PL otrzymać można także w sieci saloników prasowych KOLPORTER S.A.: al. 29 Listopada 95, ul. Konfederacka 1, al. Pokoju 20, ul. Wysłouchów 22a, ul. Wysłouchów 27, ul. Kamińskiego 1b, ul. Długa 63, ul. Beskidzka/Witosa 28, ul. św. Tomasza 25, ul. Librowszczyzna 4, ul. Krowoderska 24, ul. Kalwaryjska 42, ul. Książnica (Biedronka), ul. Słoneckiego 9, ul. Powstańców 34c, ul. Kościuszki 17, os. Bohaterów Września 58, ul. Misiółka 1, ul. Jerzmanowskiego 12, ul. Nowohucka 52, al. Krasińskiego 30, ul. Bora-Komorowskiego 31, ul. Pawia 5, ul. Nowohucka 33a, ul. Cwiklińskiej 18, ul. Wadowicka 6.

Kolejny numer KRAKOWA.PL ukaże się 26 marca.

W numerze:

EDUKACJA

4. Gimnazjum... i co dalej?

Jak wybrać dobrą szkołę?

7. 104 lata doświadczeń

Rozmowa z Henrykiem Hołyszem, dyrektorem ZSG nr 2 w Krakowie

8. Nowocześnie, ale z tradycją

Rozmowa z Elżbietą Ramatowską, dyrektorem ZSCh w Krakowie

MIASTO

9. Lokale użytkowe dla branż zanikających

Jak Kraków wspiera branże chronione?

10. Grunt to rodzina!

Imprezy dla krakowskich rodzin

10. Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

11. O krakowskim handlu

Czy niedziele i święta będą wolne?

12. Kraków – miasto z wizją rozwoju

Po konferencji „Made in Kraków”

13. Ten rok należy do UJ

Piękny jubileusz krakowskiego uniwersytetu

ZDROWIE

14. O medycynie szkolnej

Rozmowa z Wandą Tatarą z Małopolskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Higienistek Szkolnych

DLA SENIORÓW

15. Gospel w domu pomocy społecznej

Śpiew jako forma terapii

15. Zapraszamy w marcu!

Propozycje imprez kulturalnych

KULTURA

16. Rusza konkurs Fresh Zone

Młodzi artyści dla Nowej Huty

17. OFAFA 2014:

Cały świat animacji!

RADA MIASTA KRAKOWA

18. Kraków Arena finiszuje

Do 29 kwietnia hala będzie gotowa!

18. Kalendarium Przewodniczącego RMK i wiceprzewodniczących

19. Władza dla mieszkańców

Rozmowa z Bogusławem Kośmiderem, przewodniczącym RMK

20. Personifikacja Krakowa

Felieton Małgorzaty Jantos

21. Podwawelskie sprawy

Przewodniczący na spotkaniu z mieszkańcami

21. Dyskusja o wynikach

Radni na temat handlu w niedziele

22. Głos dzielnic

HISTORIA

23. Jak grzeszyć, to z głową!

Pączki z różą, torty z adwokatem...

24. Śpiewak, mizogin, agitator

Historia Ludwika Szewczyka

25. Kalendarium krakowskie

26. Ogłoszenia

Gimnazjum... i co dalej?

„Wybierz zawód, który lubisz, a nigdy nie będziesz musiał pracować” – brzmi słynna sentencja Konfucjusza. Warto kierować się tym hasłem, dokonując wyboru szkoły ponadgimnazjalnej.

fot. Wiesław Najzer / UMNK

◀ Dominika Nowak

Niebawem 5878 krakowskich gimnazjalistów pożegna się ze swoimi szkołami i już ostatecznie będzie musiało odpowiedzieć sobie na zawarte w tytule pytanie „co dalej?”. To pierwsza i niezwykle istotna decyzja w życiu młodego człowieka. Niektórzy już ją podjęli, inni czekają na ostatnią chwilę. I jedni, i drudzy powinni uświadomić sobie, że ta decyzja wpłynie nie tylko na to, jak będą wyglądały ich najbliższe lata, ale zdecyduje też o ich przyszłości zawodowej. Wyborowi nowej szkoły towarzyszą zwykle duże emocje. Młodzi ludzie próbują zdobyć jak najwięcej informacji na temat szkoły, są nimi przytłoczeni, a będąc pod presją upływającego czasu, mogą zdecydować pochopnie, w sposób nieprzemyślany. Niektórych błędów nie da się uniknąć, ale świadomość, że zrobiliśmy wszystko na drodze poprzedzającej tak ważny wybór, minimalizuje prawdopodobieństwo rozczarowania. Trudno wymagać od nastolatka, aby na tym etapie życia miał dokładnie zaplanowaną ścieżkę kariery zawodowej, dlatego tak istotną rolę ma do odegrania jego najbliższe otoczenie.

Ważna rola rodziców

Większość młodych ludzi pytanych o to, kto jest ich najważniejszym doradcą w kwestii wyboru szkoły ponadgimnazjalnej, wskazuje rodziców. To pozytywna, ale też zobowiązująca informacja – w najbliższym czasie bardziej niż dotychczas rodzice poczują ciężar odpowiedzialności za przyszłość swojego dziecka. Niestety, jedną z najczęstszych przyczyn nietrafionych wyborów, a w konsekwencji dramatów młodych ludzi, jest niewłaściwa motywacja rodziców – próba realizowania własnych marzeń i aspiracji przy jednoczesnym odsunięciu na dalszy plan bądź wręcz ignorowaniu możliwości, zainteresowań czy marzeń własnych dzieci, o potrzebach rynku pracy nie wspominając. Nie wiedzieć czemu: „moje dziecko jest bezrobotnym magistrzem” ciągle dla niektórych brzmi lepiej niż: „moje dziecko jest wysoko wykwalifikowanym absolwentem szkoły technicznej”. Rodzice muszą uwierzyć, że nie warto pielęgnować stereotypów. Najlepiej osobiście się przekonać, że szkoły wyglądają dziś inaczej niż wtedy, gdy rodzice dzisiejszych gimnazjalistów sami pobierali w nich naukę, inaczej wygląda proces nauczania, inne są oczekiwania w stosunku do absolwentów, zmienił się rynek pracy. Doradztwo rodziców wymaga więc niezwykle delikatności, podtrzymywania klimatu towarzyszącego dobrej komunikacji, pozytywnych więzi przy tworzeniu wspólnego planu działań i... dużo zaufania do własnego dziecka. Niezwykle istotne jest wzmacnianie jego poczucia własnej wartości i właściwej samooceny.

Szkoła pomoże

Każda szkoła podejmuje działania mające na celu przygotowanie młodzieży do planowania swojego rozwoju zawodowego oraz wyboru ścieżki edukacyjnej. W czasie nauki w gimnazjum uczeń powinien mieć stworzone warunki do rozwijania świadomości własnego potencjału i umiejętności społecznych, do poznania świata zawodów, predyspozycji zawodowych przygotowujących do poszukiwania pracy, poznania zawodów przyszłości oraz źródeł informacji o ofercie edukacyjnej. Działania szkoły powinny być zorientowane nie tylko na ucznia, ale też na jego rodzinę, przygotowując rodziców do efektywnego wspierania dziecka w podejmowaniu przez niego decyzji dotyczącej edukacji zawodowej. Nie lekceważmy rozmowy ze specjalistą, ona naprawdę może pomóc niezdecydowanym. – W Krakowie w każdym gimnazjum jest doradca zawodowy. Ma wiele zadań, ale głównie odpowiada za przygotowanie młodzieży do podjęcia decyzji – mówi Bogusława Flak, pedagog Gimnazjum nr 11 w Krakowie. – Uczniowie badają swoje predyspozycje zawodowe, rozmawiają o zainteresowaniach. Doradca przedstawia możliwości kształcenia w różnych typach szkół, organizuje wyjścia na targi edukacyjne, tworzy w szkole bazę informacyjną. Spotkania są grupowe i indywidualne. Odbywają się też spotkania dla rodziców. Doradztwo zawodowe prowadzone jest od pierwszej klasy gimnazjalnej. Warto dodać, że doradca zawodowy współpracuje z wychowawcami, którzy podczas godzin wychowawczych prowadzą zajęcia o mocnych stronach ucznia, zainteresowaniach, pisaniu CV itd. Blisko ucznia jest też pedagog, do którego młodzież najczęściej przychodzi, i on także doradza. Na takich spotkaniach analizuje się cechy charakteru ucznia, jego predyspozycje i uzdolnienia, wskazuje się sugerowane kierunki kształcenia – dodaje pedagog. – Bardzo ważne jest dobre rozpoznanie wrodzonych uzdolnień i predyspozycji. Uczeń powinien zwrócić uwagę na swoje zainteresowania, marzenia i z pomocą rodziców dokonać wyboru szkoły. W tym pomagają doradcy także z poradni psychologicznych – mówi z kolei Agnieszka Cieślak, doradca zawodowy ZSO 9. – Przy dokonywaniu wyboru na pewno należy wziąć pod uwagę to, czy oferta szkoły jest zgodna z zainteresowaniami ucznia, opinie innych o tej placówce, wrażenie, jakie mamy po obejrzeniu szkoły, bezpieczeństwo ucznia, liczebność klas, zaplecze dydaktyczne czy odległość szkoły od miejsca zamieszkania – wymienia.

Ślucham rad, ale decyduję sam!

Niezależnie od tego, jak liczne jest grono doradców, ostateczną decyzję podejmuje uczeń.

► Wybór, którego dokona, determinuje rodzaj, sposób i jakość dalszej edukacji, życie zawodowe, a przez to również osobiste. Uczeń III klasy gimnazjum, póki jeszcze nie podjął ostatecznej decyzji, powinien odpowiedzieć sobie na kilka ważnych pytań. Czy informacje, które zdobył o wybranej szkole, są naprawdę rzetelne i możliwie wyczerpujące? Czy zadał sobie trud, by obejrzeć tę szkołę? Czy odwiedził inne placówki? Dlaczego szkoła, do której chciałby uczęszczać, wydaje mu się atrakcyjna? Czy swojej opinii nie opiera na doniesieniach starszych kolegów, którzy mówią o luźnej atmosferze w szkole? A może odrzuca ofertę szkoły wychodzącej na przeciw jego zainteresowaniom, mającą niezłą renomę, ale w opiniach kolegów funkcjonującej jako „trudna”? Kto tak naprawdę decyduje o jego wyborze? Uczeń musi mieć świadomość, że to pierwsza z najważniejszych decyzji w jego życiu, od której zależy jego przyszłość. Powinien wsłuchiwać się w życzliwe rady i przydatne opinie, by samodzielnie dokonać ostatecznego wyboru.

Kilka porad dla gimnazjalistów

Jeśli nie wybrałeś jeszcze szkoły ponadgimnazjalnej, zastanów się, wokół jakich obszarów tematycznych koncentrują się twoje zainteresowania. Spróbuj określić mocne i słabe strony charakteru oraz umiejętności – wszystko, co pomoże osiągnąć sukces w jednej szkole, a co przeszkodzi w osiągnięciu tego celu w drugiej. Sprawdź koniecznie, czy przeciwwskazaniem dla ewentualnego wyboru nie będzie twój stan zdrowia. Bez taryfy ulgowej przeanalizuj oceny, jakie osiągałeś w czasie nauki w gimnazjum, i odpowiedz sobie szczerze: czy te oceny mogłyby być zdecydowanie lepsze, gdybyś nieco więcej czasu poświęcił nauce, czy też były one wynikiem twojego maksymalnego wysiłku i pracy? Nie lekceważ wartości, na których ci zależy, celów i marzeń, które chcesz zrealizować w przyszłości. Czy są naprawdę możliwe do zrealizowania w tej szkole, o której myślisz, którą chcesz wybrać? Absolutnie nie rezygnuj z możliwości zapoznania się z ofertą szkół ponadgimnazjalnych (dni otwarte, targi edukacyjne, strony internetowe szkół), nawet jeśli wydaje ci się, że podjąłeś już decyzję. Bardzo często zdarza się, że wizyta w szkole weryfikuje wcześniejsze postanowienia.

Masz wybór!

Po gimnazjum uczeń może kontynuować naukę w liceum ogólnokształcącym, technikum bądź zasadniczej szkole zawodowej. Co daje edukacja w tych placówkach? Czym się różni? Kto powinien się na nią zdecydować?

Liceum ogólnokształcące jest głównie dla tych, którzy lubią się uczyć. Uczeń wybierający ten typ szkoły musi mieć świadomość, że jest

ona etapem kształcenia wymagającym kontynuacji. Liceum przygotowuje do matury i dalszego kształcenia, umożliwia zdobycie wiedzy i umiejętności co najmniej na poziomie podstawowym z zakresu wszystkich przedmiotów ogólnokształcących. Zadaniem liceum jest także przygotowanie uczniów do studiowania na

Podczas nauki w technikum można nabyć konkretnych umiejętności – na zdjęciu potrawa w wykonaniu ucznia technikum gastronomicznego

wyższych uczelniach. Często uczelnie wyższe wymagają od swoich kandydatów dobrych wyników maturalnych z określonych przedmiotów nauczanych na poziomie rozszerzonym. Absolwent liceum, oprócz wiadomości i umiejętności z wszystkich przedmiotów w zakresie co najmniej podstawowym, powinien być przygotowany do zdawania egzaminu maturalnego z co najmniej dwu przedmiotów na poziomie rozszerzonym. Bardziej ambitni uczniowie mogą wybrać trzy lub cztery przedmioty nauczane w zakresie rozszerzonym – to zwiększy szansę podjęcia studiów na wybranej uczelni.

Z kolei technikum umożliwi w najkrótszym czasie zdobycie równocześnie zawodu i wykształcenia średniego. Absolwenci technikum mogą także kontynuować naukę na wyższych uczelniach. Od 1 września 2012 r. kształcenie ogólne w technikum jest realizowane w takim samym wymiarze jak w liceum ogólnokształcącym. Technika dają możliwość wyboru kształcenia spośród 92 zawodów. Przedmioty ogólnokształcące realizowane są w zakresie podstawowym oraz rozszerzonym. Uczniowie mogą wybrać dwa przedmioty o rozszerzonym programie nauczania, które będą powiązane z przyszłym zawodem, i zdawać je na maturze w zakresie rozszerzonym.

W technikach, podobnie jak w zasadniczych szkołach zawodowych, zawody podzielono na

kwalifikacje. Na poziomie technikum najczęściej są zawody z dwiema (np. technik żywienia i usług gastronomicznych; technik ekonomista, technik mechanik, technik usług fryzjerskich) lub trzema kwalifikacjami (np. technik informatyk, technik budownictwa, technik logistyki, technik pojazdów samochodowych, technik weterynarii). W ośmiu zawodach na poziomie technikum występuje tylko jedna kwalifikacja (np. technik ortopeda, technik awionik, technik geolog). W technikum można zyskać wiedzę dotyczącą m.in. praktycznego wykonywania zawodu, podejmowania działalności gospodarczej, pisanie biznesplanu, wykorzystania języka obcego w pracy zawodowej czy organizowania pracy w zespole.

Z nauką w technikum wiąże się też egzaminy zawodowe, a warto podkreślić, że świadectwa kwalifikacyjne i dyplom zwiększają szansę na podjęcie zatrudnienia, także na rynkach krajów UE. Absolwenci technikum otrzymują po zdaniu egzaminu zawodowego suplement „europass” w językach polskim i angielskim, potwierdzający zdobyte umiejętności. Oczywiście po zdanej maturze absolwenci mogą kontynuować naukę na studiach wyższych.

Kształcenie zawodowe można realizować także w zasadniczych szkołach zawodowych (ZSZ). Od 1 września 2012 r. nauka w takich placówkach trwa trzy lata. Realizowane są tam w zakresie podstawowym te same przedmioty ogólnokształcące co w liceach i technikach. W szkołach zawodowych uczniowie mogą kształcić się w jednym spośród 76 zawodów. Na poziomie ZSZ mają one zazwyczaj jedną kwalifikację np. sprzedawca, murarz-tylnik, fryzjer, stolarz. Rzadziej występują zawody z dwiema kwalifikacjami i tylko jeden zawód z trzema kwalifikacjami tj. monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie. W ZSZ bardzo istotna jest praktyczna nauka zawodu. W ciągu trzech lat będzie ona stanowić 60 proc. czasu przeznaczanego na kształcenie zawodowe. W ZSZ można nauczyć się, jak wykonywać zawód, jak przygotować się do zbudowania własnej firmy, jak wykorzystywać język obcy w pracy zawodowej. Ukończenie szkoły zawodowej nie zamyka też drogi do dalszej nauki. Absolwent może uzupełnić wykształcenie średnie w liceum ogólnokształcącym dla dorosłych, zdobywać kolejne kwalifikacje zawodowe na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, czy też postarać się o uzyskanie tytułu technika.

Przy podejmowaniu decyzji warto pamiętać, że najbardziej poszukiwanym pracownikiem jest wszechstronnie przygotowany absolwent szkoły, który co najmniej kilka razy w życiu zmieni zawód i będzie umiał dostosować się do potrzeb rynku pracy.

104 lata doświadczeń

O tym, dlaczego warto wybrać szkołę techniczną oraz o zaletach nauki w Zespole Szkół Gastronomicznych nr 2 w **Henrykiem Hołyszem**, dyrektorem placówki rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

foto: Mięstawojcie / UMK

Henryk Hołysz – absolwent Wydziału Historii UJ, od 1979 r. związany z ZSG nr 2 w Krakowie, od 2002 r. dyrektor tej placówki. Uehonorowany m.in. Medalem KEN, Odznaką Honoris Gratia oraz Złotym Medalem za długoletnią służbę

Panie Dyrektorze, dlaczego warto wybrać szkołę techniczną po gimnazjum?

Henryk Hołysz: Szkoła techniczna jest bardziej uniwersalna niż ogólnokształcąca. Zapewnia wykształcenie średnie z maturą na takich samych zasadach jak liceum ogólnokształcąca, a ponadto daje konkretny zawód – oczywiście po zdaniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe – co poszerza wachlarz możliwości na rynku pracy. Warto pamiętać, że próg zdawalności na maturze z przedmiotów obowiązkowych wynosi 30 proc., na egzaminie pisemnym potwierdzającym kwalifikacje zawodowe – 50 proc., a na praktycznym – aż 75 proc. Widać wyraźnie, że szkoła techniczna jest trudniejsza, daje jednak o wiele więcej niż szkoła ogólnokształcąca. Radzę rodzicom gimnazjalistów, aby przyjrzeni się wskaźnikom EWD jednych i drugich szkół, a ponadto zerknęli na rankingi ogólnopolskie. Tu i tam lepsze są szkoły techniczne. Warto też zwrócić uwagę na kompetencje, takie jak kreatywność, umiejętność pracy w grupie, doświadczenie zawodowe uzyskiwane jeszcze w czasie nauki – to właśnie atuty szkół technicznych.

Wskaźniki wskaźnikami, ale czy jednostki wchodzące w skład Zespołu Szkół Gastronomicznych rzeczywiście przygotowują do zawodu?

HH: Zespół Szkół Gastronomicznych nr 2 im. prof. Odonu Bujwida na rynku edukacyjnym

istnieje od 104 lat. Obecnie w jego strukturze funkcjonują: Technikum Gastronomiczne nr 11 przygotowujące do zawodów: technik żywienia i usług gastronomicznych, kelner; Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 10 z zawodem kucharza oraz X Liceum Ogólnokształcąca dla Dorosłych. W naszych szkołach wypracowaliśmy bardzo dobry system przygotowania zawodowego. Jego podstawą jest świetna baza w postaci dwóch restauracji szkolnych otwarte działających na rynku gastronomicznym w Krakowie. Pracownie zawodowe odpowiednio przygotowane do nauczania praktycznych przedmiotów zawodowych oraz profesjonalna kadra dają gwarancję bardzo dobrego przygotowania zawodowego naszych uczniów. Dowodzą? W wielu renomowanych krakowskich hotelach i restauracjach szefami kuchni czy menedżerami są nasi absolwenci. Wielu z nich to właściciele własnych restauracji. Każdego roku organizujemy konkursy gastronomiczne dające możliwość pokazania zdobytych umiejętności. To wielka radość widzieć, jak rozwija się u nas kolejny talent, gdy mogą go wspierać wraz z rodzicami.

Szkoła może pochwalić się wysoką zdawalnością egzaminów zawodowych...

HH: I to też dowód na to, że nasze szkoły dobrze przygotowują do wykonywania zawodu. Wyniki zdawalności z 2013 r. kształtują się kolejno: w zawodzie technik żywienia i gospodarstwa

domowego na poziomie 78,57 proc., w zawodzie technik organizacji i usług gastronomicznych – 96,15 proc., kelner – 85 proc. i kucharz: 80,85 proc. Zdawalność egzaminów w ZSZ w zawodzie kucharz małej gastronomii wynosi 95,52 proc. Powyższe wyniki są znacząco lepsze niż te osiągnięte przez inne szkoły kształcące w tych zawodach. Ważnym uzupełnieniem przygotowania zawodowego są też kursy zawodowe i wizyty zawodoznawcze realizowane w ramach projektu „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce” oraz staże zagraniczne w programie Leonardo da Vinci. W ostatnich trzech latach z tych form dokończania skorzystało kilkuset uczniów naszej szkoły.

Powszechna jest opinia, że szkoły techniczne przygotowują uczniów do matury gorzej niż licea ogólnokształcące... Czy to prawda?

HH: Taka ocena jest dla nas krzywdząca z dwóch powodów. Po pierwsze licea ogólnokształcące przygotowują tylko do matury, na co mają dużo więcej czasu niż szkoły techniczne. Nasi uczniowie przygotowują się do matury, mając mniej godzin, gdyż tę różnicę zajmują przedmioty zawodowe. Po drugie, na pewno nie będę porównywał się z najlepszymi liceami w Krakowie, ale uważam uzyskane w 2013 r. wyniki maturalne za więcej niż dobre.

Jakimi osiągnięciami może pochwalić się kierowana przez Pana szkoła?

HH: Każdego roku uczniowie naszej szkoły zostają laureatami i finalistami Olimpiady Wiedzy o Żywności i Żywieniu. Tylko w tym roku szkolnym uczniowie zdobyli wiele laurów w konkursach m.in. 1. miejsce w Mistrzostwach Szkół Gastronomicznych w grillowaniu karpia, 1., 2. i 3. miejsca w konkursie „Mam zawód. Mam fantazję”, 3. miejsce w tarnowskim konkursie na najlepszego ucznia w zawodzie kucharz czy 1. miejsce w X edycji Małopolskiego Konkursu „Stół pięknie nakryty – wykwinna kaczką na rodzinne okazje”. W ubiegłym roku szkolnym nasza uczennica została wyróżniona za najlepszą technikę pracy wśród uczniów w przygotowaniu cocktailu na bazie calvadosu na 17. Międzynarodowym Konkursie Calvados Nouvelle Vogue International Trophies 2013 w Normandii. Szkoła ma własny produkt tradycyjny – Ciasteczka Wyśmienite, które zostały wpisane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na listę Produktów Tradycyjnych w kategorii Wyroby piekarnicze i cukiernicze.

W naszej szkole codziennie „coś” się dzieje, a wszystko to dzięki olbrzymiemu zaangażowaniu grona pedagogicznego, które rozumie współczesne wyzwania stojące przed szkołą techniczną.

Nowocześnie, ale z tradycją

O zaletach kształcenia zawodowego i nauki w Zespole Szkół Chemicznych im. Marii Skłodowskiej-Curie w Krakowie z **Elżbietą Ramatowską**, dyrektorką placówki, rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

Pani Dyrektorko, dlaczego warto wybrać szkołę techniczną?

Elżbieta Ramatowska: To bardzo dobre pytanie. Szybkie zmiany zachodzące we współczesnej gospodarce rodzą coraz większe zapotrzebowanie na techników z kwalifikacjami oraz inżynierów. Dlatego wybór dobrej szkoły jest gwarancją sukcesu, jest dobrym startem w dorosłe życie. Technikum to typ szkoły, w której kształtuje się specyficzny rodzaj inżynierskiego myślenia i praktycznego wykorzystania tej myśli. Nikogo nie trzeba przekonywać, że to szkolnictwo techniczne ma istotny wpływ na rozwój naszego kraju. To technika, a nie licea są bazą tworzenia się technicznego spojrzenia na otaczającą rzeczywistość.

Co zyskuje uczeń, który decyduje się na wybór szkoły technicznej?

ER: Wybór szkoły technicznej daje naprawdę wiele, m.in. konkretny zawód, wykształcenie kierunkowe, wcześniejsze usamodzielnienie się, dobry start na uczelni technicznej, kształcenie umiejętności praktycznych, możliwość dalszej edukacji na wyższym poziomie w danym, ale także na innym kierunku. Obszerny materiał z przedmiotów ogólnych jest rozłożony na cztery lata, co ułatwia jego dobre opanowanie, a uczeń zapoznaje się z aspektami pracy zawodowej już w czasie nauki szkolnej. Szkoła techniczna daje też możliwość uzyskania kilku kwalifikacji zawodowych (certyfikatów). Mówiąc jednym zdaniem – szkoła techniczna daje wcześniej więcej możliwości młodemu człowiekowi.

Czy szkoły wchodzące w skład kierowanej przez Panią placówki rzeczywiście przygotowują uczniów do zawodu?

ER: Nasza szkoła dobrze, a wręcz bardzo dobrze przygotowuje do zawodu. Uczniowie technikum mają wiele godzin lekcyjnych przedmiotów zawodowych, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych. W naszej szkole zajęcia te przeprowadzane są w profesjonalnych laboratoriach chemicznych wyposażonych w niezbędny sprzęt laboratoryjny i odczynniki. W związku

for: Wierdawka/UMK

Elżbieta Ramatowska – absolwentka AGH oraz studiów podyplomowych, dyrektorka Zespołu Szkół Chemicznych w Krakowie od 1995 r., odznaczona m.in. Medalem KEN oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi

z tym zwracamy szczególną uwagę na rozwój umiejętności praktycznych przygotowujących do wykonywania zawodu. Pracodawcy, u których uczniowie realizują praktyki zawodowe, wskazują naszych uczniów jako potencjalnych kandydatów do pracy w ich zakładzie, dlatego że są dobrze przygotowani do wykonywania zadań praktycznych. W dużej mierze uczniowie wykonują zadania w grupach, co ułatwia później pracę zawodową. Wychowanie uczniów przez pracę w laboratoriach (solidną, czasochłonną i dającą konkretny efekt końcowy) przynosi wymierne rezultaty. Nasi uczniowie postrzegani są przez środowisko lokalne (zakłady pracy, uczelnie, urzędy) jako solidni, odpowiedzialni młodzi ludzie.

Jednak dość powszechna jest opinia, że szkoły techniczne przygotowują uczniów do matury gorzej niż licea ogólnokształcące...

ER: Absolutnie z tym się nie zgadzam. Postaram się to wyjaśnić na przykładzie mojej szko-

ły. Zespół Szkół Chemicznych jest placówką z tradycjami, a jednocześnie szkołą nowoczesną i stawiającą na wychowanie uczniów odpowiedzialnych, wrażliwych na potrzeby innych. W skład zespołu wchodzi Technikum Chemiczne i Ochrony Środowiska nr 3 oraz XXVI Liceum Ogólnokształcące. Wypracowane przez wiele lat metody pracy z uczniem, tradycje szkoły, program wychowawczy i profilaktyczny, profesjonalna kadra nauczycieli, baza szkoły jest taka sama dla obu typów szkół. Jednak lepsze wyniki na maturze osiąga młodzież z technikum, która zdaje dwa prestiżowe egzaminy – maturalny i egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe. Dlatego z całą odpowiedzialnością mogę powiedzieć, że czwarty rok nauki „czyni cuda”, uczniowie dojrzewają do świadomych decyzji, wiedzą, że uczą się dla siebie, a wiedza teoretyczna połączona z praktyką daje im solidniejszą podstawę do osiągania lepszych wyników. To właśnie Technikum Chemiczne i Ochrony Środowiska nr 3 w rankingach ogólnopolskich zajmuje wysokie miejsca: w Ogólnopolskim Rankingu Szkół Ponadgimnazjalnych 2012 r. zajęło 11. miejsce w Polsce, w 2013 r. zdobyło dyplom „Złota szkoła 2013”, a w 2014 r. tytuł „Złota szkoła 2014”.

Jakimi osiągnięciami może pochwalić się szkoła, którą Pani zarządza?

ER: Zespół Szkół Chemicznych jest placówką znaną w środowisku krakowskim z różnych osiągnięć. Nie sposób – ze względu na liczbę – wymienić wszystkie z nich, podam jedynie kilka przykładów. W 2011 r. szkoła zdobyła wyróżnienie MEN w ogólnopolskim konkursie „Lider Edukacji Zawodowej”. Od 17 lat mamy 1–2 laureatów w Ogólnopolskim Konkursie „Wiedzy o Uniwersytecie Jagiellońskim”, którzy otrzymują indeksy na UJ. W 2012 r. zdobyliśmy tytuł „Bezpiecznej Szkoły” oraz wyróżnienie w VII Ogólnopolskim Konkursie na sztukę Teatralną i Scenariusz Filmowy. 2013 r. przyniósł wyróżnienie w konkursie gazetki szkolnych oraz certyfikat EUROSCOLA, po wygraniu konkursie, jako jedna z 7 szkół w Polsce pojechaliśmy do Parlamentu Europejskiego, zostaliśmy też „EKO-liderem 20-lecia WFOŚiGW”. Ponadto nasza szkoła została wybrana do realizacji programu stypendialnego „MISTRZOWIE CHEMII”, ponieważ według fundacji ORLEN – DAR SERCA zapewnia znakomite warunki dla kształcenia i rozwoju zainteresowań. Jesteśmy też jedyną szkołą ponadgimnazjalną uczestniczącą w pracach klastra Life Science, którego celem jest wspieranie rozwoju Małopolski w dziedzinie nauk biomedycznych i przyrodniczych. Realizujemy także liczne projekty unijne m.in. „Małopolska Chmura Edukacyjna”, „Modernizacja kształcenia zawodowego” i inne.

Lokale użytkowe dla branż zanikających

W ostatnim czasie media informowały o sytuacji najemców lokali komunalnych, prowadzących działalność w branżach chronionych i zanikających. Szeroko komentowane artykuły i reportaże dotyczące m.in. nowohuckiej Skarbnicy zrodziły potrzebę wyjaśnienia pewnych kwestii związanych z polityką Miasta w zakresie wynajmu lokali użytkowych stanowiących własność Miasta.

!Katarzyna Zapał*

Celem programu gospodarczego wspierania przedsiębiorczości w branżach chronionych i zanikających w Krakowie jest ochrona małych przedsiębiorstw, prowadzących działalność w branżach, które Miasto uznaje za zanikające i wymagające szczególnej ochrony.

Pomysł udostępniania przedstawicielom ginących zawodów lokali użytkowych na preferencyjnych warunkach jest wynikiem dyskusji przeprowadzonej pomiędzy samorządem a organizacjami zrzeszającymi przedsiębiorców. W jej wyniku weszła w życie uchwała Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia programu gospodarczego wspierania przedsiębiorczości w zakresie branż chronionych i zanikających, która określiła katalog branż i zawodów objętych preferencjami. Aktualnie jest ich 48, a wśród nich wymienić można m.in.: szewstwo naprawkowe, obuwnictwo miarowe, garncarstwo, zduństwo, witrażownictwo, gorseciarstwo, antykwiariaty, bary mleczne oraz księgarnie, pod warunkiem że sprzedaż książek stanowi ich jedyną działalność.

Ochrona przedsiębiorców w praktyce polega na:

- organizowaniu przetargów celowych, tj. ograniczonych pod względem przedmiotowym – w takim wypadku lokal przeznaczony jest wyłącznie na prowadzenie w nim działalności w branży chronionej lub zanikającej, np. szewstwa naprawkowego czy też antykwiariatu,
- stosowaniu wobec najemców lokali użytkowych prowadzących działalność w zakresie branż chronionych i zanikających waloryzacji stawek czynszu netto z uwzględnieniem specyfiki ww. branż,
- stosowaniu niższej ceny wywoławczej do aukcji, w wypadku gdy oferent zamierza w lokalu prowadzić działalność w branżach chronionych i zanikających.

Powyższe preferencje przewidziane dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą – może oryginalną, ale nieprzynoszącą większych dochodów, działalność specyficzną lub kultywującą stare rzemieślnicze tradycje – w znacznym stopniu ułatwiają prowadzenie takiego profilu działalności gospodarczej.

Zaznaczyć należy, iż z takiej możliwości skorzystała najemczyni nowohuckiej Skarbnicy, korzystająca z obniżonej, preferencyjnej stawki. Poruszane w mediach problemy związane z utrzymaniem lokalu nie wynikają z wysokości ustalonej stawki czynszowej, która została ustalona na poziomie 24,79 zł za m kw., przy średniej wartości rynkowej 51,84 zł za m kw. Trudności wynikają natomiast z bardzo dużej powierzchni lokalu, który łącznie zajmuje ponad 500 m kw. Dlatego Miasto zaproponowało najemcy rozważenie kwestii rezygnacji z części lokalu. Spowoduje to znaczny spadek ponoszonych opłat, nie tylko za czynsz, ale w szczególności za media oraz umożliwi dalsze prowadzenie dzia-

łalności gospodarczej i utrzymanie jej dotychczasowego profilu. W tym miejscu zaznaczyć należy, iż w wypadku zwolnienia lokalu przez aktualnego najemcę i woli lokalnej społeczności na pozostawienie takiej specyfiki działalności w tym miejscu, lokal przeznaczony zostanie na przetarg celowy, tj. na prowadzenie w nim wyłącznie księgarni.

Warto również odnieść się do szeroko komentowanej w mediach sprawy nowohuckiej restauracji Styłowa. Można odnieść wrażenie, że niektórzy dziennikarze, nie zapoznając się jak się domyślam, z założeniami programu Wspierania Przedsiębiorczości w Krakowie, mylnie porównują sytuację lokalową restauracji Styłowa z księgarnią Skarbnica. Działalność pierwszej z nich – w przeciwieństwie do drugiej – nie znajduje się w katalogu branż i zawodów objętych preferencjami. Jednak ze względu na fakt, iż restauracja wrosła w pejzaż Nowej Huty i jest jej charakterystycznym miejscem, Miasto indywidualnie zastosowało wobec najemcy preferencyjną stawkę czynszową, poniżej czynszu rynkowego.

Pragnę zaznaczyć, iż intencją Gminy jest dążenie do pełnego zagospodarowania lokali użytkowych, co niewątpliwie będzie służyć rozwojowi lokalnych usług i przedsiębiorczości. Jednak działania te muszą być prowadzone w taki sposób, aby zachowana została dbałość o nasze wspólne mienie komunalne.

Pamiętajmy również, iż polityka Miasta w zakresie wynajmu lokali użytkowych powinna prowadzić do wyrównywania szans w prowadzeniu działalności gospodarczej pomiędzy tymi, którzy wynajmują je od osób prywatnych, i tymi, którzy je wynajmują od Gminy.

*dyrektor Zarządu Budynków Komunalnych w Krakowie

Nowohucka Skarbnica istnieje od lat 50. ubiegłego wieku

Grunt to rodzina!

Gmina Miejska Kraków po raz piąty organizuje kampanię „Kraków stawia na rodzinę” pod patronatem Prezydenta Miasta Krakowa. Jej ideą jest upowszechnianie działań edukacyjnych i profilaktycznych poprzez promowanie rodziny, wartości rodzinnych oraz zdrowego, aktywnego stylu życia. Kampania skierowana jest do wszystkich krakowskich rodzin.

Anna Rak

W jej ramach mogą one uczestniczyć w wydarzeniach edukacyjnych, sportowych oraz kulturalnych, takich jak m.in. III edycja Święta Rodziny Krakowskiej, akcja Rodzinne Pływanie, biegi rodzinne czy też konkurs fotograficzny „Rodzina w obiektywie” oraz w licznych warsztatach przygotowanych przez partnerów kampanii. Tradycyjnie do współpracy zostały zaproszone wydziały UMK, miejskie jednostki organizacyjne,

pozarządowe oraz młodzieżowe domy kultury. Już 22 kwietnia Młodzieżowy Dom Kultury im. J. Korczaka organizuje „Dzień Ziemi w Korczaku”, w ramach którego odbędą się m.in. warsztaty „Twórczy recykling”, „Eko-koncert” oraz spotkanie z przedstawicielami Referatu Profilaktyki Straży Miejskiej.

Centrum Młodzieży im. dr. H. Jordana zaprasza na „Rodzinne majówki”, w ramach których będzie można wziąć udział m.in. w spotkaniu botanicznym oraz rodzinnej potańcówce w stylu lat 60. i 70.

W Młodzieżowym Domu Kultury „Dom Harcerza” im. prof. A. Kamińskiego tradycyjnie odbywać się będą projekcje filmów z listy IPN. Ponadto placówka zaprasza m.in. na warsztaty kulinarne „Krakowska tradycja” oraz na Rodzinne Warsztaty Rękodzielnicze „Bizuteria etno”.

Młodzieżowy Dom Kultury przy al. 29 Listopada 102 organizuje „Warsztaty dla rodziców” poświęcone budowaniu relacji z dzieckiem opartej na wzajemnym szacunku i zrozumieniu.

Staromiejskie Centrum Kultury Młodzieży zaprasza na „Vademecum Krakowa”, czyli rodzinne wycieczki po mieście, oraz na warsztaty cyrkowe „Cyrk Rodzinny”, które rozpoczynają się w tym miesiącu.

W kampanii biorą także udział: Młodzieżowy Dom Kultury „Fort 49 Krzesławice”, Młodzieżowy Dom Kultury (ul. Grunwaldzka 5) oraz Młodzieżowy Dom Kultury im. A. Bursy. Informacje o wszystkich organizowanych wydarzeniach dostępne są na stronach internetowych poszczególnych jednostek oraz na stronie Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.krakow.pl.

Kalendarium Prezydenta Miasta Krakowa

19 lutego

- Uroczyste przekazanie obowiązków dowódcy 2. Korpusu Zmechanizowanego – Komponentu Lądowego, Dowództwo 2. Korpusu Zmechanizowanego – Komponentu Lądowego, ul. Rakowicka 29

zdjęcia: Wiesław Malicki / UMK

20 lutego

- Spotkanie z przedstawicielami Grupy Can-Pack oraz Wisły Kraków i wręczenie odznaki Honoris Gratia Grupie Can-Pack za zasługi dla Krakowa

wa i jego mieszkańców, a w szczególności za wspieranie zespołu koszykarek TS Wisła Kraków

21 lutego

- Posiedzenie Rady Centrum Jana Pawła II, ul. Kanonicza 18

23 lutego

- Derby Krakowa: Wisła–Cracovia, ul. Reymonta 22

25 lutego

- Konferencja szkoleniowa z cyklu Dialogi Profilaktyczne pt. „Uzależnienie – Dojrzewanie – Współwystępowanie”, Sala Obrad UMK
- Konferencja prasowa podsumowująca prace Zespołu Zadaniowego ds. Budżetu Obywatelskiego

26 lutego

- Przekazanie sześciu radiowozów patrolowo-przewozowych Straży Miejskiej Miasta Kra-

kowa, dziedziniec wewnętrzny magistratu, pl. Wszystkich Świętych

27 lutego

- Otwarcie Konferencji „Made in Kraków. Partnerstwo dla rozwoju Miasta Krakowa w kontekście branży usług”, Sala Obrad UMK

28 lutego

- Wizyta Ivana Škorupy, nowego Konsula Generalnego Republiki Słowackiej w Krakowie

1 marca

- Posiedzenie prezydium SKOZK, ul. św. Anny

3 marca

- Polski Kongres Energii Odnawialnej „Energia jutra”, ul. Opolska 14

O krakowskim handlu

Znamy już oficjalne wyniki konsultacji społecznych dotyczących propozycji ograniczenia handlu w Krakowie w Wigilię, Wielki Piątek i każdą niedzielę do godziny 12.00. Spod rygorów ewentualnej uchwały wyłączone miały być m.in. punkty gastronomiczne, usługowe, apteki oraz sklepy na stacjach benzynowych, w hotelach, hostelach i motelach. Krakowianie odpowiedzieli licznie, ich głosy podzieliły się prawie po połowie, choć niewielką przewagą zyskali przeciwnicy zmian.

fot. Mateusz Drożdż / UMK

Niemal połowa ankietyowanych opowiada się za niedzielami wolnymi od handlu

Mateusz Drożdż

Raport finalny z konsultacji społecznych został przedstawiony krakowskim radnym podczas sesji 19 lutego 2014 r., a sami zainteresowani tematem mogli wypowiadać się od 4 listopada do 3 grudnia 2013 r. W tym okresie do Urzędu Miasta Krakowa napłynęły: 159 pism w wersji papierowej i 673 e-maile, a 2240 osób wzięło udział w sondzie internetowej. Swoją opinię przekazało także 36 instytucji spośród kilkudziesięciu wskazanych w uchwale Rady Miasta Krakowa jako te, które powinny się wypowiedzieć. Konsultacje zostały przeprowadzone przez Referat ds. Komunikacji Społecznej Wydziału Rozwoju Miasta oraz Referat ds. Handlu i Usług Wydziału Spraw Administracyjnych.

Propozycja grupy radnych dotycząca ograniczenia handlu w mniej więcej 50 dni roku została oceniona przez krakowian następująco (z uwzględnieniem opinii rad dzielnic Krakowa i instytucji):

- Wigilia – 1258 głosów (46 proc.) za ograniczeniem handlu, 1476 (54 proc.) – przeciw ograniczeniu,
- Wielki Piątek – 1334 głosów (47 proc.) za ograniczeniem handlu, 1483 (53 proc.) – przeciw ograniczeniu,
- niedziele – 1395 głosów (47 proc.) za ograniczeniem handlu, 1562 (53 proc.) – przeciw ograniczeniu.

Ponadto 22 osoby opowiedziały się przeciwko wyłączeniu z proponowanych ograniczeń aptek, a także sklepów na stacjach paliw oraz w hotelach, hostelach i motelach.

Instytucje w większości opowiedziały się przeciwko ograniczeniom. Były to m.in.

Krakowska Kongregacja Kupiecka, Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji, Porozumienie na Rzecz Rozwoju Przedsiębiorczości w Krakowie, Federacja Konsumentów Oddział w Krakowie, Izba Przemysłowo-Handlowa w Krakowie, Cech Rzemiosł Spożywczych w Krakowie. Za ograniczeniami opowiedziały się natomiast m.in.: NSZZ Solidarność Region Małopolski oraz Stowarzyszenie Solidarni 2010.

Głos zabrały również krakowskie rady dzielnic. Za ograniczeniami w handlu były dzielnice: I Stare Miasto, V Krowodrza, X Swoszowice, XI Podgórze Duchackie, XIII Podgórze, XVII Wzgórze Krzesławickie i XVIII Nowa Huta. Przeciwko były Dzielnice: II Grzegórzki, III Prądnik Czerwony, IV Prądnik Biały, VII Zwierzyniec, VIII Dębniki i IX Łagiewniki-Borek Fałęcki. Pozostałe nie zajęły stanowiska.

Sami mieszkańcy przedstawiali różne argumenty – religijne, ekonomiczne, prawne, socjologiczne. Wskazywano na groźbę likwidacji szeregu miejsc pracy i na inne kraje, gdzie sklepy są zamknięte w niedzielę. „Jestem pracownikiem jednej z galerii handlowych i jestem zdecydowanie za ograniczeniem godzin otwarcia” – pisał jeden z mieszkańców. „[W trakcie studiów] dorabiałam, w większości na kasie. Jako studentka dzienna – oczywiście tylko w weekendy. Nie były to ogromne kwoty, ale (...) inaczej Kraków miałby na pewno o jednego magistra biologii mniej” – wypowiedziała się była pracownica marketu.

Nie brakowało też głosów pełnych emocji: „Każdy człowiek ma prawo mieć wolną niedzielę. Każda matka w niedzielę chciałaby przebywać z rodziną, a nie patrzeć z zazdrością, jak inne dzieci spędzają czas ze swoimi rodzicami” – pisała jedna z osób. „Gdzie jest lament nad pracownikami kin, teatrów, (...) hoteli, restauracji, kawiarni, którzy pracują aż do ostatniego nocnego klienta? Oni nie mają rodzin?” – pytała inna.

Pozostałych (639) wypowiedzi internetowych, stanowiska instytucji oraz pełna wersja „Raportu końcowego z konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miasta Krakowa w sprawie ustalenia dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków” znajdują się na stronie Serwisu Dialogu Społecznego Urzędu Miasta Krakowa – www.dialogspooleczny.krakow.pl lub www.dialoguj.pl.

Sami mieszkańcy przedstawiali różne argumenty – religijne, ekonomiczne, prawne. Wskazywano na groźbę likwidacji szeregu miejsc pracy i na inne kraje, gdzie sklepy są zamknięte w niedzielę.

Kraków – miasto z wizją rozwoju

Zagraniczny kapitał, nowe inwestycje, wzrost zatrudnienia. Profity, które nasze miasto czerpie z rozwoju branży nowoczesnych usług, są oczywiste, nawet jeśli nie każdy zdaje sobie z tego sprawę. Gdy współpraca na linii miasto – uczelnie wyższe – biznes systematycznie się zacieśnia, kolejne sukcesy zdają się potwierdzać, że obrona przez Kraków droga jest właściwa.

fot. Wiesław Kijak / UMK

Konferencja „Made in Kraków – Partnerstwo dla rozwoju Miasta Krakowa w kontekście branży usług” odbyła się pod koniec lutego w krakowskim magistracie

Julia Żylina-Chudzik

W krakowskim magistracie 27 lutego 2014 r. odbyła się konferencja „Made in Kraków – Partnerstwo dla rozwoju Miasta Krakowa w kontekście branży usług”. Organizatorami wydarzenia byli Prezydent Miasta Krakowa oraz Stowarzyszenie ASPIRE, skupiające działające w Polsce firmy z sektora IT, usług wspólnych, outsourcingu procesów oraz zaawansowanych technologii. Za działania analityczne i consultingowe stymulujące pozytywne zmiany na poziomie lokalnym (m.in. rozwój kompetencji, transport publiczny, benchmarking, wymiana dobrych praktyk) Stowarzyszeniu została przyznana odznaka Honoris Gratia. Prezydent Jacek Majchrowski wręczył ją Sekretarzowi Generalnemu ASPIRE Andrew Hallamowi podczas uroczystości otwarcia konferencji.

Robocza część konferencji składała się z trzech paneli tematycznych, poświęconych rozwojowi Krakowa, uczelniom wyższym w perspektywie ich współpracy z branżą IT oraz wyzwaniom stojącym przed sektorem nowoczesnych usług. Przedstawiciele miasta, uczelni, biznesu i instytucji okołobiznesowych omówili m.in.: kwestie związane z planami rozbudowy Krakowa, zagospodarowaniem przestrzennym (szczególnie w odniesieniu do powierzchni biurowych), rozwojem transportu miejskiego, przyszłością Portu Lotniczego Kraków-Balice oraz nowymi obiektami użyteczności publicznej, takimi jak Centrum Kongresowe ICE Kraków i hala widowiskowo-sportowa Kraków Arena. Zreferowane zostały spodziewane w najbliższych latach zmiany w funkcjonowaniu krakowskich uczelni wyższych, a także kluczowe fakty i liczby obrazujące rozwój globalnych technologii i sektora usług biznesowych w Krakowie. W konferencji wzięło udział ok. 170 przedstawi-

cieli firm outsourcingowych, które mają swoje siedziby w naszym mieście.

Branża nowoczesnych usług rozwija się w Krakowie niezwykle prężnie. O rozwoju sektora outsourcingowego najlepiej świadczy systematyczny wzrost zatrudnienia. Pod Wawelem działa ponad 80 firm – w większości międzynarodowych korporacji – które zatrudniają obecnie ok. 30 tys. osób (dla porównania: w 2008 r. w sektorze usług zatrudnionych było tylko 12 tys. osób). Dysponując znakomitym zapleczem akademickim i naukowym, Kraków jest szczególnie atrakcyjny dla inwestorów, którzy stawiają na budowę nowych biurowców. Zlokalizowane w naszym mieście centra oferują przede wszystkim obsługę procesów biznesowych, czyli księgowość i rachunkowość, HR oraz analitykę biznesową. Działają tu także firmy rozwijające technologie, czyli centra IT oraz R&D. Zlokalizowane już w naszym mieście centra często decydują się na rozwinięcie swojej działalności, nie tylko pod względem liczby pracowników, ale przede wszystkim złożoności obsługiwanych procesów. Miastu bardzo zależy na tym, aby te dobre tendencje wzmocnić – liczy się nie tylko przyciągnięcie nowych inwestycji, ale przede wszystkim stabilność i możliwości rozwoju firm już obecnych i funkcjonujących na rynku.

Pozycję Krakowa jako niekwestionowanego lidera w dziedzinie outsourcingu potwierdzają liczne wyróżnienia zdobyte przez nasze miasto. W zeszłym roku podczas gali „CEE Outsourcing and Shared Services Awards” Kraków uzyskał tytuł „Miasta Dekady”, natomiast już w 2014 r. stolica Małopolski została obwołana „Najlepszym Miastem Roku” w zakresie działań na rzecz rozwoju nowoczesnych usług biznesowych. W ten sposób doceniono starania Krakowa na rzecz budowania klimatu proinwestycyjnego, przyjaznego innowacjom i odważnym przedsięwzięciom biznesowym. Kraków znalazł się także w czołówce prestiżowego rankingu „Tholons Top 100 – 2014”, oceniającego atrakcyjność regionów świata dla inwestycji w usługach biznesowych. Wśród 100 najlepszych miast dla outsourcingu na świecie Kraków zajął dziewiąte miejsce, awansując o jedną pozycję w porównaniu z 2013 r. Tym samym stolica Małopolski pokonała Dublin, stając się najlepszym miejscem dla lokowania inwestycji biznesowych w Europie!

Nauka, badania i nowoczesne usługi to dziedziny, które mają kluczowe znaczenie dla rozwoju Krakowa. Dlatego tak ważna jest współpraca obecnych na tutejszym rynku firm, uczelni i stowarzyszeń pracujących na rzecz zacieśnienia więzi między gospodarką a nauką. Przedsięwzięcia takie jak konferencja „Made in Kraków” pokazują przecież nie tylko zrealizowane już w naszym mieście projekty inwestycyjne, ale także to, co wciąż pozostaje do zrobienia.

Ten rok należy do UJ

Uniwersytet Jagielloński – najstarsza i jedna z najlepszych polskich uczelni – świętuje w tym roku jubileusz 650-lecia założenia. Z tej okazji odbędzie się wiele imprez i uroczystości, wśród nich wielkie widowisko muzyczne, zakopanie kapsuły czasu, juwenalia pod rządami UJ, malowanie muralu, a także liczne dyskusje z udziałem wybitnych uczonych z całego świata. Miasto Kraków jest współorganizatorem obchodów jubileuszu.

Kinga Sadowska

Długo zastanawialiśmy się, jak pokazać ten jubileusz: czy zorganizować dwie, trzy uroczystości, wydać stosowne publikacje, czy pogłębić go o treści ważne w 2014 r. i o wyzwania, które niesie XXI wiek – mówi Wojciech Nowak, rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego. – Wybraliśmy drugą, trudniejszą opcję. Chcemy nie tylko pokazać naszą historię i świętować, ale także przekazać pewne przesłanie – dodaje rektor.

Wydarzenia towarzyszące jubileuszowi rozpoczną się już w tym miesiącu. Zaplanowano wówczas Kongres Kultury Akademickiej pod hasłem „Idea Uniwersytetu – Reaktywacja”. Podczas trzydniowych obrad (20–22 marca), na kilkunastu sesjach wybitni naukowcy i eksperci będą dyskutować o kondycji, jakości i wyzwaniach polskiego szkolnictwa wyższego.

Uniwersytecki maj

Główne uroczystości odbędą się w maju – to właśnie w tym miesiącu, bo 12 maja 1364 r., król Kazimierz Wielki wydał akt fundacyjny Uniwersytetu. Wieczorem 8 maja w ogrodzie profesorskim (Collegium Witkowskiego przy ul. Gołębiej 13) zakopana zostanie kapsuła czasu. Będzie ją można otworzyć nie wcześniej niż za 50 lat. Znajdą się w niej m.in. przesłanie od społeczności akademickiej, medal jubileuszowy oraz egzemplarz czasopisma Alma Mater.

10 maja w katedrze wawelskiej złożone zostaną kwiaty na grobach założycieli UJ – króla Kazimierza Wielkiego, Władysława Jagiełły oraz królowej Jadwigi. Ulicami Krakowa do Auditorium Maximum przejdzie Orszak Akademicki. Odbędzie się też uroczyste posiedzenie Senatu UJ z udziałem Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Wieczorem na Rynku Głównym zaplanowano wielkie widowisko muzyczne „Universa – Opera Otwarta” autorstwa Jana A.P.

Kaczmarka, laureata Oscara w 2005 r., za muzykę do filmu „Marzyciel”. Współtwórcą libretta do widowiska jest Michał Rusinek.

Studenci dla uczelni

W organizację jubileuszu będą mocno zaangażowani sami studenci. W maju zaplanowano posiedzenie Rady Studentów Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej – najważniejszego organu stanowiącego reprezentację wszystkich polskich studentów, a także posiedzenie Zarządu Europejskiej Unii Studentów. Przyznane zostaną też „Laudacje Studenckie 2014” dla osób i instytucji wykazujących szczególną troskę o dobro studentów. Nagrody wręczone zostaną w sześciu kategoriach: Przyjaciół studenta,

Informacje dotyczące planowanych wydarzeń dostępne są na: www.650.uj.edu.pl.

Najlepiej oceniony dydaktyk, Nagroda Honorowa za całokształt, Za troskę o jakość kształcenia, Instytucja przyjazna studentom, Pomocna dłoń.

Przy współpracy członków samorządu UJ, krakowskich artystów z ASP oraz plastyka miejskiego w kwietniu powstanie okolicznościowy mural – monumentalne malowidło na ścianach budynków miasta. Wielkoformatowe grafiki będą nawiązywać do jubileuszu Uniwersytetu, łącząc w sobie cechy nowoczesnej mody z historią Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Zajrzyj na stronę!

Informacje dotyczące wszystkich planowanych wydarzeń dostępne są na specjalnej, jubileuszowej stronie internetowej pod adresem: www.650.uj.edu.pl.

Dodajmy, że Uniwersytet Jagielloński to największa w Krakowie i zarazem najstarsza w Polsce i w tej części Europy uczelnia, zajmująca od lat czołowe miejsce w rankingach szkolnictwa wyższego. Tylko w latach 2012 i 2013 Uniwersytet Jagielloński zdobył pierwsze miejsce w najbardziej prestiżowym rankingu szkół wyższych opublikowanym przez dziennik „Rzeczpospolita” oraz miesięcznik „Perspektywy”.

UJ kilkakrotnie zwyciężył też w rankingu wydziałów prawa organizowanym przez „Dziennik Gazetę Prawną”. Absolwenci tej uczelni – co potwierdza wspomniany ranking – najlepiej zdają egzaminy na aplikację adwokacką, radcowską i notarialną.

Uniwersytet Jagielloński kształci na 78 kierunkach i 149 specjalnościach.

Uniwersytet Jagielloński – najstarsza i jedna z najlepszych polskich uczelni – świętuje w tym roku swoje 650-lecie

O medycynie szkolnej

O medycynie szkolnej, zadaniach higienistki oraz miejskim Programie wyrównywania dostępności opieki zdrowotnej w miejscu nauczania i wychowania z **Wandą Tatarą**, przedstawicielką Małopolskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Higienistek Szkolnych rozmawia Beata Klejbuk-Goździalska.

Co kryje się pod hasłem „medycyna szkolna”?

Wanda Tatar: Medycyna szkolna to profilaktyczna opieka zdrowotna nad uczniami. Usytuowana jest w POZ i sprawowana przez pielęgniarkę, higienistkę szkolną, która wykonuje samodzielnie swoje czynności w gabinecie profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej zgodnie z umową o udzielanie świadczeń zdrowotnych.

Jakie są główne obowiązki szkolnej higienistki?

WT: Do zadań pielęgniarki, higienistki szkolnej należy m.in. wykonywanie i interpretowanie testów przesiewowych – tutaj zwracam się z apelem do rodziców o zgłoszenie się z dzieckiem na badanie bilansowe do lekarza POZ, a następnie przekazanie karty tego badania do gabinetu medycznego w szkole. Inne zadania to: sprawowanie opieki nad uczniami z dodatnimi wynikami testów, poradnictwo dla uczniów z problemami zdrowotnymi, udzielanie pomocy przedlekarskiej, opieka nad uczniami z chorobami przewlekłymi i niepełnosprawnością, w tym realizacja (na podstawie zlecenia lekarskiego) zabiegów koniecznych do wykonywania w trakcie pobytu ucznia w szkole. Inne istotne zadania to fluoryzacja zębów w szkołach podstawowych i edukacja zdrowotna. Oczywiście, to nie jedyne zadania, które realizują szkolne pielęgniarki.

Ze swojej szkoły pamiętam gabinet higienistki, regularne kontrole czystości, szczepienia... Jak wygląda to teraz?

WT: Czas, kiedy w szkołach były przeprowadzane regularne kontrole czystości i wykonywane szczepienia ochronne według kalendarza szczepień, to przeszłość. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia pielęgniarki szkolne przekazały karty szczepień do właściwego lekarza POZ i szczepienia ochronne wykonywane są u lekarza rodzinnego. Wszawicy nie ma już w wykazie chorób zakaźnych, choć jest ona uciążliwa i wciąż stanowi problem, którego szkoła nie może zwalczać bez zgody rodzica.

Dyskusja na temat wszawicy pojawia się praktycznie co roku wraz z powracającym problemem...

foto: Wiesław Maja / UMK

Wanda Tatar – przedstawicielka Małopolskiego Stowarzyszenia Pielęgniarek i Higienistek Szkolnych, od wielu lat realizuje miejski Program wyrównywania dostępności opieki zdrowotnej w miejscu nauczania i wychowania

WT: Działania mające na celu zwalczania wszawicy muszą być wdrażane szybko, a współpraca z rodzicami jest niezbędna. Sprawdzanie czystości głowy odbywa się w gabinecie medycznym w sposób indywidualny i tylko wówczas, gdy pojawi się problem. Jeśli wszawica zostanie wykryta, rodzic zostaje poinformowany, że powinien niezwłocznie wykonać zabiegi higieniczne skóry. Są jednak pojedyncze sytuacje, gdy nie otrzymujemy zgody na przeprowadzenie kontroli. Stąd prośba do rodziców, by dobrze się zastanowili, zanim zadeklarują, że nie wyrażają zgody na taką kontrolę. Także systematyczna kontrola czystości głów przez rodziców u swoich pociech w dużym stopniu przyczyni się do zmniejszenia liczby przypadków wszawicy.

Czy w każdej szkole jest gabinet medyczny?

WT: Gabinety profilaktyki zdrowotnej ma prawie 100 proc. szkół w miastach. Jednak w wielu szko-

łach wiejskich, a szczególnie niewielkich, brakuje gabinetów, w których pielęgniarka mogłaby wykonywać swoje świadczenia. W wielu szkołach opieka sprawowana jest np. w sali lekcyjnej lub w placówce lekarza podstawowej opieki zdrowotnej. Dostępność pielęgniarki, zgodnie z rozporządzeniem ministra, zależy od liczby uczniów w szkole oraz od jej typu. Np. w małych szkołach, gdzie liczba uczniów nie przekracza 250, pielęgniarka może być dostępna tylko raz w tygodniu przez cztery godziny. Kto ma pomóc uczniowi, jeśli nagle zachoruje lub ulegnie wypadkowi, a gabinet jest nieczynny? Co prawda w każdej szkole są nauczyciele przeszkoleni do udzielania pomocy przedlekarskiej, jednak żaden z nich nie może podać nawet leku przeciwbólowego, może tylko pomóc uczniowi, gdy dozna urazu, wezwać rodzica czy pogotowie ratunkowe, jeśli uzna to za konieczne.

Jak Kraków radzi sobie z dostępnością opieki medycznej w szkołach?

WT: W ramach Miejskiego Programu Ochrony Zdrowia „Zdrowy Kraków” Urząd Miasta Krakowa przygotował program, dzięki któremu dostępność pielęgniarki, higienistki szkolnej w szkołach specjalnych, integracyjnych i szkołach podstawowych została zwiększona. Od 2011 r. w Krakowie realizowany jest Program wyrównywania dostępności opieki zdrowotnej w miejscu nauczania i wychowania, opracowany w celu zwiększenia liczby godzin pracy pielęgniarek i higienistek szkolnych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, tak aby pomoc zdrowotna świadczona była dla uczniów krakowskich szkół specjalnych i szkół z klasami integracyjnymi pięć dni w tygodniu przez pięć godzin dziennie. Od lutego 2014 r. program ten został poszerzony o krakowskie szkoły podstawowe, w których pomoc zdrowotna świadczona jest trzy dni w tygodniu przez cztery godziny dziennie.

Pielęgniarka/higienistka szkolna w czasie pełnienia dyżuru w ramach Programu wyrównywania nie tylko udziela pomocy przedlekarskiej, ale również realizuje – na podstawie zaleceń lekarskich – zabiegi i procedury medyczne konieczne do wykonania u uczniów w trakcie pobytu w szkole. Program przyczynia się do wzrostu bezpieczeństwa w zakresie opieki medycznej oraz dostępności do opieki pielęgniarskiej w miejscu nauczania i wychowania w placówkach oświatowych. Comiesięczne sprawozdania z realizacji programu poświadczają, że jest on niezbędny. Dziękiujemy bardzo, że Urząd Miasta Krakowa wygospodarował środki na realizację takiego właśnie Programu, co cieszy nie tylko nasze środowisko, ale również dyrektorów szkół i rodziców.

Gospel w domu pomocy społecznej

W Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kluzeka 6 seniorzy klaszczą i śpiewają po angielsku pieśni religijne. Razem z nimi śpiewa młodzież. W domu zagościło gospel. To nietypowy pomysł, który spodobał się mieszkańcom domu, a każdy piątek to dla nich teraz spotkanie z żywiołową, pełną radości muzyką.

■ Marta Chechelska*

Domy pomocy społecznej zapewniają całodobową opiekę oraz zaspokajają niezbędne potrzeby bytowe i opiekuńcze. Organizacja DPS-u, zakres i poziom usług świadczonych przez placówkę ma uwzględniać intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Prowadzący placówki dbają o to, by miejsce to było dla mieszkańców prawdziwym domem. A dzieje się w nim bardzo dużo. Pracownicy domów starają się spełniać oczekiwania mieszkańców, sami też mają wiele oryginalnych propozycji, z których seniorzy chętnie korzystają. Ostatnim przykładem są zajęcia dotyczące gospel. Pod koniec stycznia w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Kluzeka odbył się koncert gospel, który dał chór Krakow Gospel Choir.

Na koncercie spotkali się mieszkańcy domu oraz zaproszona młodzież z Sieprawia. To była próba, która miała potwierdzić praw-

dę, że muzyka łączy pokolenia. I sprawdziło się – od styczniowego koncertu w każdy piątek seniorzy i młodzież spotykają się po to, by wspólnie śpiewać, klaskać, poznawać angielskie teksty pieśni religijnych. Gospel niesie ze sobą treść i wiele pozytywnej energii. Z jednej strony wspólne radosne śpiewanie to aktywizacja i muzykoterapia, z drugiej – pretekst do poznania własnych, nowych możliwości i czerpania siły, która drzemie w każdym.

Projekt został wymyślony i wprowadzony w życie przez Annę Półtorak, starszego pracownika socjalnego Domu Pomocy Społecznej, która sama śpiewa w chórze gospel. Jak mówi, chciała pokazać seniorom płynącą z gospel radość oraz stworzyć możliwość korzystania z jej dobroczynnego wpływu. Aktywizacja poprzez gospel ma funkcje wspierającą i terapeutyczną. Dzielenie się muzyką oraz czerpanie z jej energii jest także pretekstem do otwarcia się na środowisko mieszkańców domu pomocy społecznej i bycia z innymi ludźmi w taki nietypowy sposób.

Zajęcia są przygotowywane tematycznie, każde spotkanie opatrzone jest motywem przewodnim zaczerpniętym z gospel. Spotkania polegają na słuchaniu i oglądaniu wykonawców gospel, analizie tłumaczenia tekstów piosenek, poznawaniu historii tego gatunku i najważniejsze – wspólnym śpiewaniu.

Dobroczynna moc muzyki ma charakter terapeutyczny w szczególności dla osób chorych, samotnych, po przejściach. Uczestnictwo w tym projekcie ma zachęcić seniorów do wyjścia z kręgu własnych problemów, otwarcia się na innych i dostrzeżenia nowych możliwości w sobie i wokół siebie. Gospel – radosne wspólne dziękowanie – to pomysł, który podchwycili seniorzy i młodzież. Wszyscy czekają na piątek, by wspólnie spędzić czas.

*rzecznik Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie

Zapraszamy w marcu!

Zapraszamy seniorów do udziału w marcowych wydarzeniach organizowanych przez krakowskie instytucje kultury.

- **18 marca, godz. 14.30**
Filmowy Klub Seniora („Tajemnica Filomeny”), bilety 8 zł (Kino Studyjne „Sfinks”, os. Górali 5, Kraków, tel. 12 644-27-65)
- **19 marca, godz. 18.00**
Koncert „Głosy Starej Ameryki”, bilety: 10/5 zł (Dom Kultury „Podgórze”, ul. Sokolska 13, tel. 12 656-36-70, wew. 27)
- **20 marca, godz. 18.00**
Spotkanie z cyklu „Podróże z herbatą” pt. „Najsłynniejsze herbaty i zioła z Afryki”, wstęp wolny (Dom Kultury „Podgórze”, ul. Sokolska 13, tel. 12 656-36-70, wew. 27)
- **23 marca, godz. 16.00**
„Spotkanie z piosenką” – cykliczna impreza przeznaczona dla miłośników polskiej piosenki, wstęp wolny, Sala Kameralna w Nowohuckim Centrum Kultury (Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232, tel. 12 644-24-81)
- **24 marca, godz. 18.00**
Wykład z cyklu „Zdrowie i medycyna” na temat: „Choroby serca i naczyń krwionośnych”, wstęp wolny, Sala Kameralna w Nowohuckim Centrum Kultury (Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232, tel. 12 644-24-81)
- **24 marca, godz. 18.00**
Koncert „Brunetki, blondynki...”, bilety: 10/7 zł (Dom Kultury „Podgórze”, ul. Sokolska 13, tel. 12 656-36-70, wew. 27)
- **25 marca, godz. 17.00**
Literacki Wtorek Czytelników: Impresje wschodnie – o twórczości Andrzeja Stasiuka, wstęp wolny (Biblioteka Klubu „Kuźnia” Ośrodka Kultury im. C.K. Norwida, os. Złotego Wieku 14, tel. 12 648-08-86)
- **26 marca, godz. 18.00**
Spotkanie z Barbarą Sęk i promocja powieści „Dlaczego ona?”, wstęp wolny, Sala Kominkowa Domu Kultury „Podgórze” (Dom Kultury „Podgórze”, ul. Sokolska 13, tel. 12 656-36-70, wew. 27)
- **27 marca, godz. 18.00**
Wykład z cyklu „Wybitni artyści europejscy i ich dzieła w polskich zbiorach muzealnych”, wstęp wolny, Sala Kameralna w Nowohuckim Centrum Kultury (Nowohuckie Centrum Kultury, al. Jana Pawła II 232, tel. 12 644-24-81)

DPS-y w Krakowie

W Krakowie funkcjonuje osiem domów pomocy społecznej (1035 miejsc), w których mogą mieszkać seniorzy. Są to: trzy domy pomocy społecznej dla seniorów (238 miejsc), pięć domów z 797 miejscami dla osób somatycznie chorych i rodzinny dom pomocy dla ośmiu osób. W 2013 r. w tych placówkach mieszkało w sumie 1225 osób; w tym 204 osoby to nowi mieszkańcy. Koszt utrzymania placówek to 42 604 916 zł. Środki Gminy Miejskiej Kraków to 33 634 200 zł, Wojewoda dopłaca 9 270 710 zł.

Rusza konkurs Fresh Zone

„Nowa Huta: Redefinicja” – to temat przewodni tegorocznej, 5. edycji konkursu Fresh Zone w ramach Grolsch ArtBoom Festivalu w Krakowie, w którym nagrodą jest możliwość zrealizowania autorskiego projektu w przestrzeni publicznej Krakowa. Na zgłoszenia czekamy do 23 kwietnia. Autorzy trzech najciekawszych prac otrzymają po 5 tys. zł na ich realizację w czasie festiwalu (6–22 czerwca) na terenie Nowej Huty.

foto: archiwum KBP

Karolina Grysiak

W Nowej Hucie drzemie ogromny potencjał artystyczny. Coraz licznie odwiedzają tę dzielnicę turyści i sami krakowianie, szukając tam spokoju, inspiracji i nowego życia. Nowohucka przestrzeń, klimat dzielnicy i pasja jej mieszkańców są szalenie inspirujące, dlatego zdecydowaliśmy jednogłośnie, że Nowa Huta stanie się gospodarzem tegorocznej edycji konkursu Fresh Zone i całego Grolsch ArtBoom Festivalu – mówi Izabela Helbin, dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego.

W czasie tegorocznej edycji Grolsch ArtBoom Festivalu organizatorzy skupią się na Nowej Hucie w kontekście idealnego SocCity. Nowa Huta, stworzona, by imponować, zachwyca układem gwiazdy, szerokimi alejami, dbałością o detal, wspaniałymi wnętrzami w budynekach użyteczności publicznej, kinami

Świt i Światowid, Teatrem Ludowym i innymi. Lokując działania w tym miejscu, organizatorzy Grolsch ArtBoom Festivalu chcą współdziałać z mieszkańcami dzielnicy; ich celem jest aktywizacja społeczności lokalnej. Wiele z projektów nie będzie mogło się odbyć bez

współpracy z lokalnymi aktywistami, autoritetami lub osobami oraz instytucjami z doświadczeniem w działaniach artystycznych, kulturalnych i społecznych.

Konkurs Fresh Zone stworzono z myślą o najmłodszym pokoleniu artystów debiutujących w świecie sztuki. Jego celem jest umożliwienie im prezentacji swoich prac. Tak jak w poprzednich edycjach także w tym roku w konkursie mogą wziąć udział zarówno interdyscyplinarne kolektywy, jak i artyści indywidualni. Co ważne, żaden z uczestników w chwili składania dokumentacji konkursowej nie może mieć więcej niż 30 lat. Projekty konkursowe mogą nadsyłać wszyscy, dla których pejzaż miejski jest interesującym miejscem do prezentowania szerszej publiczności sztuki współczesnej. Zwycięzców wyłoni interdyscyplinarne jury, którego przewodniczącym jest Mirosław Bałka. Jak co roku w wyborze prac dominującymi kryteriami będą: aspekt społeczny, uwzględnienie charakteru i specyfiki miejsca realizacji projektu, jego innowacyjność oraz twórcze nawiązanie do tematu przewodniego konkursu: „Nowa Huta: Redefinicja”.

Każdy uczestnik może zgłosić maksymalnie trzy prace wykonane w dowolnej formie i technice. Do projektu należy dołączyć: krótki opis merytoryczny, specyfikację techniczną, opis realizacji, uzasadnienie wyboru miejsca realizacji projektu i jego wizualizację w konkretnej przestrzeni Nowej Huty (plik w formacie pdf lub jpg), a także plan działania związany z próbą pozyskania aprobaty i wsparcia ze strony użytkowników przestrzeni, w której zrealizowany zostanie projekt. Dodatkowo należy wypełnić formularz zgłoszeniowy, a całość przesłać do 23 kwietnia na adres: freshzone@artboomfestival.pl. Projekt konkursowy musi powstać specjalnie na Fresh Zone, nie może być wcześniej zgłoszony ani prezentowany w innym konkursie. Szczegółowe informacje oraz regulamin i formularz zgłoszeniowy na stronie www.artboomfestival.pl.

Grolsch ArtBoom Festival

Największe i najważniejsze wydarzenie prezentujące w Krakowie sztukę współczesną. Spośród innych festiwali poświęconych sztuce wyróżnia go to, że dzieła przygotowane na festiwal są prezentowane w przestrzeni publicznej miasta, dzięki czemu może zobaczyć je każdy. Dzieła wchodzi w interakcję z otoczeniem i pobudzają przechodniów do refleksji nad rzeczywistością. Co roku w czerwcu w Krakowie swoje projekty prezentują najwybitniejsi i najciekawszy współcześni twórcy. Dotychczas byli wśród nich m.in. Jenny Holzer, David Černý, Pavel Büchler, Joanna Rajkowska, Paweł Althamer, Mirosław Bałka, Grzegorz Sztwiertnia, Grupa Twożywo, Guy Ben-Ner, Robert Kuśmirowski i Grzegorz Drozd. Dyrektorem artystycznym festiwalu jest Małgorzata Gołębiowska, a organizatorem – Krakowskie Biuro Festiwalowe. Projekt dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Więcej na stronie: www.artboomfestival.pl.

OFAFA 2014: Cały świat animacji!

Ogólnopolski Festiwal Autorskich Filmów Animowanych OFAFA w Krakowie to impreza filmowa wpisana w kalendarz festiwalowy polskiej kinematografii od 1993 r. To jedyny festiwal w Polsce poświęcony wyłącznie polskiemu, autorskiemu filmowi animowanemu. Tegoroczna edycja rusza 27 marca.

Inauguracja ubiegłorocznej edycji festiwalu

Dominika Nowak

Organizatorzy przygotowali wyjątkowo atrakcyjny program Ogólnopolskiego Festiwalu Autorskich Filmów Animowanych OFAFA 2014. Widzowie będą mieli okazję wybrać spośród aż 195 filmów, z których 76 zostanie zaprezentowanych w trzech sekcjach konkursowych. Zdecydowana większość z nich jest produkcji polskiej, ale są także animacje z Austrii, Bułgarii, Chile, Chorwacji, Czech, Estonii, Finlandii, Francji, Holandii, Iranu, Izraela, Japonii, Kanady, Kolumbii, Korei Południowej, Portugalii, Rosji, Serbii, Słowacji, Słowenii, Szwecji, USA, Węgier, Wielkiej Brytanii i Włoch.

Pierwsza sekcja konkursowa przeznaczona jest dla filmów zrealizowanych przez twórców profesjonalnych. W jej ramach przyznane zostaną nagrody: Grand Prix – „Złota Kreska” – dla najlepszego filmu, „Srebrna Kreska” – za szczególne walory artystyczne, „Srebrna Kreska” – dla najlepszego filmu o tematyce dziecięcej oraz „Brązowa Kreska”. Z kolei w konkursie filmów zrealizowanych przez studentów wyższych szkół filmowych i plastycznych można zdobyć Nagrodę Główną dla najlepszej etiudy studenckiej oraz Nagrodę Specjalną za szczególne walory artystyczne. Trzecia sekcja konkursowa skierowana jest do twórców nieprofesjonalnych,

z których najlepszy zostanie wyróżniony Nagrodą Główną dla najlepszego filmu nieprofesjonalnego.

Festiwal to nie tylko konkursy, ale liczne wydarzenia towarzyszące, m.in. przeglądy filmów, retrospektywy mistrzów animacji, spotkania z wybitnymi twórcami, koncerty muzyki filmowej czy pokazy animacji z różnych części świata. W tym roku do wystaw plakatów z historii OFAFA, projektów plastycznych „50 lat Bolka i Lolka” oraz spotkań z autorami komiksu „Wilq Superbohater” i filmu „Wilq Negocjator” dołączyły warsztaty animacji przygotowane przez Policealne Studium Plastyczne Anima Art. W ciągu trzech dni uczestnicy poznają różne techniki animacji i zrealizują własne filmy. Informacji związanych z warsztatami udziela Marta Gebhardt, która przyjmuje także zapisy na zajęcia (gebhardt@wp.pl, tel. 601 864 843).

19. Ogólnopolski Festiwal Autorskich Filmów Animowanych OFAFA 2014 odbędzie się w dniach 27–30 marca 2014 r. w krakowskim Podgórzu: w Kinoteatrze Wrzos, Kinokawiarni Kika i Kawiarni Stopklatka. Koszt biletu na pojedynczy pokaz to 5 zł, wydarzenia jednego dnia: 15 zł, natomiast cena pełnopłatnego karnetu na cały festiwal wynosi 40 zł (ulgowy: 30 zł). Karnety i bilety będą do nabycia w kasie Kinoteatru Wrzos

Program festiwalu:

27 marca (czwartek)

- 14.00 Wrzos, Konkurs: filmy twórców nieprofesjonalnych 62'
- 15.30 Wrzos, Retrospektywa: Paweł Prewencki 20'
- 16.30 Wrzos, Konkurs: filmy studentów I 74'
- 18.00 Wrzos, Uroczyste otwarcie festiwalu
- 18.30 Wrzos, Konkurs: filmy twórców profesjonalnych I 68'
- 20.00 Stopklatka, Panorama: animacja światowa 58'
- 20.00 Wrzos, Retrospektywa: Andrzej Orzechowski 91'

28 marca (piątek)

- 13.00 Wrzos, Konkurs: filmy twórców profesjonalnych II 45'
- 14.00 Wrzos, Pokaz specjalny: animacja słoweńska 66'
- 15.30 Wrzos, Konkurs: filmy studentów II 74'
- 17.00 Stopklatka, Pełny metraż: Inseminator 40'
- 17.00 Wrzos, Pełny metraż: Sklep dla samobójców 79'
- 19.00 Kika, Pokaz specjalny: Etiuda&Anima 2013 83'
- 19.00 Wrzos, Konkurs: filmy twórców profesjonalnych III 71'
- 20.30 Wrzos, Retrospektywa: Studio Filmów Rysunkowych 60'

29 marca (sobota)

- 12.00 Kika, Pokaz specjalny: Bolek i Lolek
- 13.00 Wrzos, Pokaz specjalny: animacja włoska 80'
- 15.00 Stopklatka, Pokaz specjalny: animacja słowacka 141'
- 15.00 Wrzos, Retrospektywa: Krzysztof Kiwerski 54'
- 16.30 Wrzos, Od komiksu do filmu: Wilq Negocjator
- 18.00 Wrzos, Zakończenie festiwalu i rozdanie nagród
- 18.30 Wrzos, Pokaz filmów nagrodzonych
- 19.00 Kika, Pokaz specjalny: StopTriK 2013 70'

30 marca (niedziela)

- 12.00 Kika, Pokaz specjalny: Bolek i Lolek II 70'
- 15.00 Stopklatka, Pokaz filmów nagrodzonych
- 17.00 Kika, Pełny metraż: Kongres 120'
- 19.00 Kika, Pokaz filmów nagrodzonych

od 27 marca. Szczegółowe informacje na temat festiwalu można znaleźć na stronie www.ofafestival.com oraz na profilu facebookowym: www.facebook.com/ofafestival.

Kraków Arena finiszuje

Montaż największego ekranu ledowego, krzesełek oraz wylewka pod lodowisko. Trwają prace wykończeniowe w hali w Czyżynach. Prezes Agencji Rozwoju Miasta jest dobrej myśli. Do 29 kwietnia Kraków Arena będzie gotowa.

Łukasz Nowakowski

Radni z Komisji Sportu, Turystyki i Kultury Fizycznej wysłuchali relacji prezesa ARM z budowy hali widowiskowo-sportowej w Czyżynach. Mieli również możliwość zwiedzić ciągle jeszcze plac budowy. Zobaczyli łoża VIP-owskie, ogromną arenę oraz małą halę.

Dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego Izabela Helbin oraz dyrektor Zarządu Infrastruktury Sportowej Krzysztof Kowal przedstawili plany imprez kulturalnych i sportowych zakontraktowanych i planowanych w Kraków Arena.

Radni wyrazili wątpliwości odnośnie do zaawansowania części prac i obawy, czy uda się inwestycję zakończyć w terminie. Prezes Agencji Rozwoju Miasta Zbigniew Rapciak nie miał żadnych wątpliwości, że tak. Podkreślał, że zostały do wykonania prace, które nie są bardzo czasochłonne.

Wiceprzewodnicząca komisji Katarzyna Pabian dopytywała o zwiększenie liczby miejsc stojących z 3,5 tys. do 9 tys. i o potwierdzenie tego stosowną dokumentacją. Prezes ARM wyjaśnił,

Prace przy Kraków Arena mają zakończyć się do 29 kwietnia

foto: Małgorzata Kubińska / UMK

że decyzja o zwiększeniu liczby miejsc stojących nastąpiła już po uzyskaniu pozwolenia na budowę, dlatego wymagana jest zmiana pozwolenia na użytkowanie, o które ARM planuje wystąpić w najbliższym czasie. Radna poprosiła również o przedstawienie na kolejnej komisji sportu harmonogramu prac budowlanych w Kraków Arena.

Radny Włodzimierz Pietrus poprosił o przedstawienie na najbliższej komisji informacji Prezydenta w sprawie krytycznego artykułu w „Newsweeku Polska” na temat przygotowań Krakowa do organizacji Zimowych Igrzysk Olimpijskich w 2022 r.

Kalendarium Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa i wiceprzewodniczących

24 lutego

- zakończenie plebiscytu „Dziennika Polskiego” Krakowianin Roku 2013, Rynek Główny (zaproszenie: redaktor naczelny „Dziennika Polskiego”)

26 lutego

- przekazanie radiowozów patrolowo-przewozowych Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Urząd Miasta Krakowa (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa)

27 lutego

- konferencja „Made in Kraków – partnerstwo dla rozwoju Krakowa w kontekście branży usług”, Sala Obrad RMK (zaproszenie: Sekretarz Generalny ASPIRE oraz Prezydent Miasta Krakowa)

- koncert W Hołdzie Żołnierzom Wyklętym pod patronatem przewodniczącego RMK, Filharmonia im. K. Szymanowskiego (zaproszenie: Stowarzyszenie Passjonart i IPN Oddział w Krakowie)

28 lutego

- inauguracja obchodów oraz otwarcie okolicznościowej wystawy z okazji 50-lecia krakowskiego lotniska, terminal międzynarodowy Kraków Airport (zaproszenie: Prezes Kraków Airport)

1 marca

- I Małopolski Kongres Kobiet, Auditorium Maximum (zaproszenie: Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa)
- obchody Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”, Park im. dr. H. Jordana (zaproszenie: Towarzystwo Parku im. dr. H. Jordana)

5 marca

- III Międzynarodowa Konferencja z cyklu „Nie wystarczy być... kobietą”, hotel Andels, (zaproszenie: Fundacja Instytut Studiów Strategicznych, Instytut Francuski w Krakowie)

6 marca

- wręczenie nagrody im. ks. S. Musiała SJ, Collegium Novum UJ (zaproszenie: Prezydent Miasta Krakowa, Rektor UJ, Przewodniczący Gminy Wyznaniowej Żydowskiej, Prezes Klubu Chrześcijań i Żydów)

7 marca

- konferencja „Nowe wyzwania rynku mieszkaniowego – rządowe programy mieszkaniowe”, hotel Sheraton (zaproszenie: Zarząd Stowarzyszenia Budowniczych Domów i Mieszkań)

8 marca

- konferencja „Kobieta – wiedza – władza”, Sukienice (zaproszenie: Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju i Erga Omnes)

14 marca

- Gala Laurów Magellana 2013, Stara Zajezdnia (zaproszenie: Prezes Korporacji Absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego)

Władza dla mieszkańców

O szczegółach budżetu obywatelskiego, wyborze delegatów do Młodzieżowej Rady Krakowa, spotkaniach z mieszkańcami krakowskich osiedli oraz o solidarności Krakowa z Ukrainą z **Bogusławem Kośmiderem**, przewodniczącym Rady Miasta Krakowa rozmawia Magdalena Bartlewicz.

foto: Paweł Krakowski / UMJK

Bogusław Kośmider – bankowiec i ekonomista. Absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Radny Miasta Krakowa od 1994 r. Od III kadencji wiceprzewodniczący Rady. W VI kadencji wybrany na stanowisko przewodniczącego Rady Miasta Krakowa. Wieloletni harcmistrz RP

Rada Miasta Krakowa podjęła ostatnio dwie uchwały aktywizujące krakowian, zwiększające udział obywateli we władzy: w sprawie budżetu obywatelskiego oraz Młodzieżowej Rady Krakowa.

BK: Duży wpływ na kształt budżetu obywatelskiego miały stowarzyszenia, które przygotowały prepilotażowe budżety w dzielnicach. Teraz czeka nas akcja promocyjna, która prowadzona będzie wraz z akcją zachęcającą do płacenia podatków w Krakowie. Ta akcja ma uzmysłwić mieszkańcom, co to jest budżet obywatelski, ale także jakie ma ograniczenia. Zadania, które będą realizowane, muszą być wprost związane z zadaniami własnymi gminy i z miejscami, których gmina jest właścicielem. Od 5 maja do 16 czerwca trwał będzie etap szkoleń dla mieszkańców, podczas których dowiedzą się oni, czy ich pomysły będzie można zrealizować. W tym czasie będzie również można składać wnioski. Głosowanie, zarówno internetowe, jak i tradycyjne nad zgłoszonymi pomysłami odbędzie się między 27 września a 5 października. Zgłaszać projekty i głosować będzie mógł każdy, kto czuje się mieszkańcem Krakowa i ma co najmniej 16 lat. Liczymy, że budżet obywatelski zainteresuje bardzo wielu mieszkańców.

Niedawno podjęliśmy również uchwałę w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Krakowa. Zaprosiliśmy do współpracy wszystkie

szkoły ponadgimnazjalne. Przesłałem pismo do dyrektorów szkół z prośbą o wyłonienie delegatów z poszczególnych szkół. 5 kwietnia odbędzie się sesja inauguracyjna. Mam nadzieję, że przez dwa miesiące krótkiego pilotażu wiele się nauczymy i 5 czerwca, podczas święta miasta odbędzie się uroczyste posiedzenie Młodzieżowej Rady Krakowa, podczas którego dowiemy się, jak młodzież rozumie samorząd.

Jeszcze w ubiegłym roku zainicjował Pan cykl spotkań z mieszkańcami krakowskich osiedli. Z jakimi problemami przychodzą na takie spotkania?

BK: Wiele środowisk sygnalizuje różne problemy, dlatego jako radny i przewodniczący organizuję cykl spotkań z mieszkańcami. Ostatnio na osiedlu Podwawelskim, wcześniej w Opatkowicach, Kurdwanowie, na Ruczaju oraz w Swoszowicach. Spotkania zawsze mają część wspólną, którą jest bezpieczeństwo oraz komunikacja. I okazuje się, że szereg spraw z tego zakresu udaje się już na miejscu ustalić, bo w spotkaniach biorą udział przedstawiciele policji, straży miejskiej oraz przedstawiciele Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu. Część postulatów mieszkańców od razu jest wdrażana, część spraw oczywiście wymaga przemyśleń. Zdarza się, że podczas spotkania dochodzi do sporów między mieszkańcami mającymi sprzeczne interesy. To pokazuje, jak

trudną sprawą jest rządzenie – trzeba przecież jakoś pogodzić obie strony. Zajmujemy się też kwestią wywozu śmieci. Często poruszany jest temat zbyt wysokich cen za odbiór odpadów. Informujemy, że ceny za wywóz śmieci będą się zmniejszać. Jednym z warunków ich obniżenia będzie uszczelnienie systemu. W Krakowie zameldowanych jest 760 tys. osób, zgodnie z deklaracjami za odbiór śmieci płaci 550 tys., a zużycie wody mamy na milion mieszkańców. Gdyby wszyscy zapłacili, to moglibyśmy obniżyć ceny o ponad 40 procent! Mniej mówi się o samej jakości obsługi. To się w znacznej mierze poprawiło, chociaż na osiedlu Podwawelskim było trochę uwag.

Podczas spotkań dyskutowane są też sprawy lokalne. Na osiedlu Podwawelskim to podtopienia i powódzie. W spotkaniu wziął udział również przedstawiciel Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji, który odpowiadał na pytania mieszkańców. Niestety, w tej kwestii nie można ustalić szczegółów, bo problemem jest często brak pieniędzy. W wypadku osiedla Podwawelskiego pojawiła się jednak szansa na rozwiązanie problemu.

Kraków oddaje władzę w ręce mieszkańców, a nasi partnerzy ze Lwowa i Kijowa walczą o swoją demokrację.

BK: Od lat 90., od kiedy mamy samorząd, dużo się zmieniło i chociaż z tych zmian nie jesteśmy do końca zadowoleni, to widzimy, że Kraków przez te 25 lat zmienił się na korzyść. Ładnie wyglądają ulice i domy, mamy lepszą komunikację. Od 89 r. mamy wolne państwo, demokrację, możemy brać udział w wolnych wyborach i dziękować tym, którzy się nie sprawdzili. Nie wszyscy w Europie mają taką szansę. Wszyscy obserwujemy to, co się dzieje za naszą wschodnią granicą, na Ukrainie. Patrzymy z niepokojem i dużym żalem. Niezależnie od tego, jaki ludzie mają stosunek do tej sprawy, wszystkich przerażała śmierć obywateli Ukrainy. W Krakowie wydarzenia te uruchomiły ogromną solidarność, także na poziomie samorządowym. Skontaktowaliśmy się z naszymi kolegami ze Lwowa, przesłaliśmy do nich nasz apel, naszą deklarację pomocy. Wiem, że niektóre szpitale w Krakowie przyjęły rannych Ukraińców. Dzięki współpracy Wojewody i Prezydenta udało się pomóc ukraińskim studentom, którym z dnia na dzień zablokowano dostęp do pieniędzy. Musimy mieć w pamięci to, co się działo dwadzieścia parę lat temu w Polsce. Wtedy cała zachodnia Europa nam pomagała. Teraz jest naszym obowiązkiem, żeby w miarę swoich możliwości pomagać Ukrainie. Najważniejszą pomocą jest edukacja, także edukacja demokracji. Niedługo zaprosimy naszych kolegów ze Lwowa i Kijowa, porozmawiamy o naszych doświadczeniach.

Personifikacja Krakowa

W wielu miejscach pisze i mówi się o naszym mieście, że ma być reklamowane i postrzegane jak najlepsza z marek. Marka to obecnie jedno z podstawowych narzędzi marketingu, które wzięło się z potrzeby odróżniania produktów różnych wytwórców. To inwestycja wymagająca nakładu czasu i pieniędzy, mająca przynieść firmie wymierne korzyści. Jej podstawowa rola polega przede wszystkim na zapewnieniu produktowi rozpoznawalności na tle marek konkurencyjnych. Kraków ma więc być marką o najwyższej jakości.

Małgorzata Jantos

Małgorzata Jantos*

Zapewne nasze miasto jest pod opieką wybitnych specjalistów, którzy działają w opracowany przez siebie sposób. Trudno tutaj polemizować z pracą marketingowców. Chcę jednak przypomnieć o paru aspektach działania dotyczącego budowania dobrej marki. Wizerunek marki można opisać w trzech wymiarach: fizycznym (jej wygląd), funkcjonalnym (czemu służy, jaką ma funkcję) oraz charakterologicznym (jakie cechy można jej przypisać).

Wizerunek powstaje w oparciu o wiele czynników. Wśród nich wymienić warto: świadome działania firmy wykorzystujące wszelkie narzędzia marketingowe; inne źródła informacji, zarówno o charakterze komercyjnym (działania konkurencji), jak i niekomercyjnym (np. doświadczenia bliskich osób, liderów opinii itd.); doświadczenia konsumenta z firmą (i jej produktami); dostrzegana osobowość marki w kontekście potrzeb własnego „ja” konsumenta.

Miasto z ludzką twarzą

Jak pisze Jacek Kall, profesor marketingu z Poznania, każda marka mająca osobowość, nabiera szczególnie charakteru. Mamy skłonność do personifikowania rzeczywistości. Osobowość marki odpowiada bowiem na pytanie „kim byłaby marka, gdyby była istotą ludzką?”. Zależy to jednak ostatecznie nie tylko od rodzaju sygnałów wysyłanych do konsumenta, ale również od niego samego. Markę można wtedy opisać za pomocą cech demograficznych, stylu życia lub cech osobowości. Marka może być na przykład modna, atrakcyjna, konserwatywna, solidna, zabawna czy przyjazna. Widać zatem, iż w wypadku pojęcia osobowości posługujemy się pewnym uproszczeniem, traktującym owo pojęcie jako jednolite zarówno po stronie firmy, jak i konsumenta. Ludzie mają tendencję do animizowania rzeczywistości, nadają przedmiotom nieożywionym cechy, które zwykło się przypisywać ludziom. Dzieje się tak, gdyż ludzie koncentrują się głównie na sobie i na własnym otoczeniu, stąd w opisach marek jest tak wiele analogii do cech osobowości i życia codziennego. Nadanie marce osobowości uczłowiecza ją, czyni ciekawszą i łatwiejszą do zapamiętania.

Taki zabieg zastosowano w badaniach przeprowadzonych m.in. przez naukowców z Uniwersytetu Rzeszowskiego. Dotyczą one marki miasta.

Zastosowano metodę personifikacji, czyli potraktowania miasta jako osoby. Wzięli w nim udział studenci z rzeszowskich uczelni, zarówno ci, którzy dopiero rozpoczynają naukę, jak i ci, którzy od kilku lat studiują w stolicy Podkarpacia. Okazało się, że „spersonifikowany” Rzeszów to kawaler w średnim wieku, ambitny, lubiący podróżować, który planuje założyć rodzinę.

W Olsztynie akcję personifikacji przeprowadził miesięcznik „Brief” w cyklu „Miasto też człowiek”. Założeniem pierwszej publikacji, której autorem był Witold Bacia, dyrektor strategiczny agencji reklamowej RedComm, było pokazanie Olsztyna jako miasta-człowieka. Jako spersonifikowanej marki, pod którą kryją się idee, wartości, zalety i wady oraz potencjał tkwiący w samym sercu Warmii.

Kraków to mężczyzna?

Wielokrotnie w literaturze, w fotografii i w innych dziedzinach sztuki spotykamy personifikację Warszawy. Warszawa to „kobieta niepodległa”, za którą się tęskni, walcząca na barykadach, spersonifikowana wolność z obrazu Eugène’a Delacroix. Ciekawa byłaby odpowiedź na pytanie, jak zmieniła się Warszawa od czasów wojny, „kim” byłaby dzisiaj. Jakie cechy osobowości jej pozostały, a jakie nabyła?

A kim jest Kraków? Jaki jego obraz moglibyśmy zbudować? W mojej wyobraźni, jak i paru znajomych, których pytałam o ich obraz spersonifikowanego miasta, powstała postać osoby-Krakowa. Kraków jest mężczyzną pomiędzy 50 a 60 rokiem życia, dość zamożnym, eleganckim, podróżującym, mającym dorosłe dzieci. Mężczyzną grającym w brydża, znającym się na sztuce (także współczesnej), muzyce klasycznej, odwiedzającym muzea i teatry. Jest panem wysportowanym, zadbanym, inteligentnym i elokwentnym.

Niestety, nikt z moich znajomych nie powiedział w tej zabawie, że Pan Kraków bywa regularnie na krakowskich stadionach i że pasjonuje go piłka nożna.

Zabawa była świetna, respondenci zaangażowani. A może Państwo zastanowią się, jak powinna wyglądać postać naszego miasta. Kim byłby Kraków, gdyby

był człowiekiem?

*wiceprzewodnicząca Rady Miasta Krakowa

**Kim jest Kraków?
Jaki jego obraz
moglibyśmy
zbudować?
W mojej wyobraźni,
jak i paru
znajomych, których
pytałam o ich obraz
spersonifikowanego
miasta, powstała
postać osoby-
Krakowa. Kraków
jest mężczyzną
pomiędzy 50 a 60
rokiem życia,
dość zamożnym,
eleganckim,
podróżującym,
mającym dorosłe
dzieci. Mężczyzną
grającym w brydża,
znającym się na
sztuce (także
współczesnej),
muzyce klasycznej,
odwiedzającym
muzea i teatry.**

Podwawelskie sprawy

Bogusław Kośmider Przewodniczący Rady Miasta Krakowa po raz kolejny spotkał się z mieszkańcami Krakowa, aby dowiedzieć się, z jakimi borykają się problemami. Pierwszym tegorocznym celem na mapie spotkań było osiedle Podwawelskie.

Łukasz Nowakowski

Cykl spotkań z mieszkańcami różnych krakowskich osiedli to pomysł Bogusława Kośmidera. Pomysł trafiony, co potwierdza frekwencja na każdym ze spotkań.

Jak zawsze w rozmowach udział wzięli przedstawiciele Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu, Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji oraz policji i straży miejskiej. Obecny był także Krzysztof Gacek, radny dzielnicy VIII z os. Podwawelskiego. Na potrzeby spotkania lokalu użył Klub Sportowy „Podwawelski”. Główne problemy zgłaszane przez licznie przybyłych mieszkańców osiedla to: uciążliwości wynikające z przebudowy układu drogowego (związanego z trwającą budową Centrum Kongresowego ICE), agresywnie zachowująca się młodzież oraz podtopienia i zalania piwnic budynków mieszkalnych. Dyskusja trwała ponad trzy godziny i pozwoliła zidentyfikować lokalne problemy. Mieszkańcy otrzymali od przedstawicieli miejskich instytucji odpowiedzi na nurtujące ich pytania. – Sytuacja na osiedlu Podwawelskim poprawi się już za kilka miesięcy, gdy zostanie zakończona budowa Centrum Kongre-

sowego. Co do bezpieczeństwa, to mieszkańcy odczuwają poprawę jeszcze szybciej, gdyż już wiosną rozpoczną się dodatkowe patrole policji. To

Na spotkanie na osiedlu Podwawelskim przyszło wielu mieszkańców

foto: Jacek Dębowski / UMK

wynik zabiegów władz Krakowa w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych – zapowiedział przewodniczący Bogusław Kośmider. Z tą optymistyczną wizją zgadza się Krzysztof Gacek. – Pod koniec wakacji zostanie otwarte przejście podziemne pod ul. Konopnickiej. Remont odwodnienia osiedla jest oczywiście konieczny – zabiegam o to wspólnie ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Podwawelska” – mówił Krzysztof Gacek.

W zeszłym roku przewodniczący Kośmider odwiedził Swoszowice, Ruczaj, Kurdwanów i Opatkowice. Już wkrótce zawita do Kostrza.

Dyskusja o wynikach

Wyniki konsultacji społecznych w sprawie ustalenia dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych w Krakowie były długo dyskutowane przez radnych podczas sesji Rady Miasta Krakowa.

Magdalena Bartlewicz

Konsultacje to pokłosie uchwały Rady Miasta Krakowa z 13 września 2013 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji z mieszkańcami Gminy Miejskiej Kraków dotyczących propozycji ustalenia dni i godzin otwierania oraz zamykania placówek handlu detalicznego, zakładów gastronomicznych i usługowych na terenie Gminy Miejskiej Kraków.

Krakowianie opowiedzieli się przeciw skracaniu godzin handlu w Wigilię, Wielki Piątek oraz niedziele. Świadczą o tym wyniki konsultacji, które

przeprowadzone były od 4 listopada do 3 grudnia 2013 r. Mieszkańcy wypowiadali się m.in. pisemnie i mailowo. Swoje opinie wyraziły też rady dzielnic oraz organizacje związane z handlem.

– Opinie mieszkańców mają zwiększyć mądrość rady, są wskazaniem tego, jaką decyzję podjąć. Może warto pomyśleć o kompromisie? – zastanawiał się w czasie dyskusji radny Tomasz Urynowicz.

– Musimy wziąć pod uwagę, że w ten sposób hamujemy wolny rynek. Poza tym nie jesteśmy przekonani co do zasadności ingerowania w ten sektor życia. Musimy też wziąć pod uwagę

opinie pracowników handlu, którzy zwyczajnie, po ludzku martwią się o miejsca pracy – mówiła podczas sesji radna Teodozja Maliszewska.

Wtórował jej Bogusław Kośmider, przewodniczący RMK. – Mieszkańcy nie chcą zmian. Czy jako radni mamy prawo do decydowania, jak długo sklepy mają być otwarte? Nie przeszkadzajmy przedsiębiorcom w ich działaniach, a mieszkańcom w decyzjach o tym, kiedy mają robić zakupy – tłumaczył Bogusław Kośmider. Za skróceniem godzin handlu opowiadał się radny Stanisław Rachwał, przytaczając przykłady europejskich miast, które wprowadziły ograniczenia w handlu. Zastrzegł jednak, że wszelkie zmiany powinny być wprowadzane metodą małych kroków.

Tomasz Urynowicz, pomysłodawca pierwotnego projektu uchwały (w którym nie ma mowy o skróceniu godzin handlu w niedziele) zapowiedział, że najprawdopodobniej złoży w Radzie Miasta Krakowa nowy projekt uchwały w tej sprawie.

G Ł O S D Z I E L N I C

Tak się złożyło, że ostatnio większość dzielnic postawiła na sztukę. Można więc w dzielnicach zwiedzić ciekawe wystawy lub wziąć udział w warsztatach. To jednak nie wszystko. Zapraszamy do przeglądu tego, co w dzielnicach najciekawsze.

Dzielnica III Prądnik Czerwony

Rozmowy o bezpieczeństwie

Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony organizuje cykl spotkań z mieszkańcami poświęconych sprawom bezpieczeństwa. Uczestniczą w nich przedstawiciele wszystkich służb mundurowych, czyli policjanci, strażnicy miejscy i strażacy, którzy codziennie pełnią swoją służbę na terenie Olśzy, Rakowic i Prądnika Czerwonego. Spotkania poświęcone bezpieczeństwu są odpowiedzią na potrzebę rozmów na ten temat zgłaszaną często przez mieszkańców. Spotkania prowadzi radny miasta Krakowa Dominik Jaśkowiec oraz przewodniczący Rady Dzielnicy III w poprzedniej kadencji i obecny przewodniczący Tomir Myśliliborski, którzy do spraw bezpieczeństwa przywiązują dużą wagę. Każdego roku Rada Dzielnicy III przekazuje służbom mundurowym pieniądze na samochody patrolowe, urządzenia ratownicze, sprzęt potrzebny do pracy w biurach i w terenie, a także na prowadzenie dodatkowych patroli. – Strażnicy, strażacy i policjanci regularnie uczestniczą także w spotkaniach z uczniami w szkołach i festiwalach dzielnicowych – mówi Mateusz Drożdż, członek zarządu Dzielnicy. 13 marca spotkanie odbędzie się w Szkole Podstawowej nr 2 przy ul. Strzelców, 17 marca – w Szkole Podstawowej nr 114 przy ul. Łąkowej, a 20 marca – w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 9 przy ul. Seniorów Lotnictwa. Wszystkie spotkania zaczynają się o godz. 18.00.

Dzielnica VI Bronowice

Kulturalne atrakcje

Była już japońska ikebana, była wyprawa po Syberii, były też warsztaty kaligrafii, a także nauka tańca flamenco. Tym razem Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego zaprasza na Noc z kulturą włoską. „Noc... w Bibliotece” ma za zadanie przybliżyć kulturę, sztukę oraz literaturę jednego z krajów świata. Na tegoroczną podróż po Italii organizatorzy zapraszają w środę, 2 kwietnia. Nie zabraknie atrakcji dla najmłodszych, jak i tych nieco starszych. W programie spotkania znajdują się m.in. nauka języka włoskiego, warsztaty teatralne, a także geograficzna podróż przez Półwysep Apeniński. Organizatorzy zadbali także o coś dobrego dla podniebienia – będzie można sprawdzić swoje umiejętności w dziedzinie kuchni włoskiej. Na wieczór przygotowano ucztę dla ducha – spektakl grupy teatralnej Studio Dono. Impreza organizowana będzie już po raz piąty. Wstęp na wszystkie spotkania jest bezpłatny.

Dzielnica VIII Dębniki

By żyło się bezpiecznie

Rada Dzielnicy VIII Dębniki zaprasza mieszkańców do wzięcia udziału w debacie dotyczącej bezpieczeństwa na terenie miasta Krakowa, a szczególnie Dzielnicy VIII Dębniki, która odbędzie się 13 marca, o godz. 17.00 w kinie Tęcza przy ul. Praskiej 52. W debacie wezmą udział przedstawiciele władz miasta, Rady Dzielnicy VIII, policji, straży miejskiej oraz straży pożarnej.

Dzielnica IX Łagiewniki-Borek Fałęcki

Współpraca między dzielnicami

Dzielnica VIII i IX podjęły współpracę już w pierwszych latach VI kadencji. Wspólne działania zakończone zostały wymiernym sukcesem w kilku dziedzinach. W roku 2013, aby zwiększyć bezpieczeństwo mieszkańców,

wybudowano chodnik na ul. Strąkowej, dzieląc się solidarnie poniesionymi kosztami inwestycji. Przy logistycznym wsparciu Dzielnicy VIII w parku „Solvay” zorganizowany został jesienny Konkurs na Graffiti w Przestrzeni Publicznej Dzielnicy IX. Dobrze rokująca współpraca trwa także w 2014 r. Drugie już spotkanie przedstawicieli Zarządów obydwu dzielnic odbyło się 21 lutego. Rady podjęły wspólną uchwałę, dotyczącą budowy przedszkola w Dzielnicy IX oraz zobowiązały się przygotować spotkanie z przedstawicielami jednostek organizacyjnych miasta w celu omówienia koniecznych zmian w komunikacji tramwajowej, które dotyczą w równej mierze mieszkańców sąsiadujących ze sobą dzielnic, a także koniecznych do realizacji granicznych inwestycji drogowych i rozwiązań komunikacyjnych.

Dzielnica XIV Czyżyny

Czyżyny grają w piłkę

22 lutego w hali sportowej przy ZSO nr 14 na os. Dywizjonu 303 odbyła się II edycja Halowych Mistrzostw Czyżyn w Piłce Nożnej. Przed oficjalnym rozpoczęciem rozgrywek zawodnicy minutą ciszy uczcili ofiary wydarzeń na Ukrainie. Ideą zawodów jest promocja zdrowego i aktywnego wypoczynku wśród mieszkańców Dzielnicy XIV. W turnieju amatorskich drużyn zorganizowanym przez radnych Dzielnicy XIV (Ł. Cieślík, P. Nowaka, K. Kwiatkowskiego) rywalizowało 16 zespołów. W zawodach rozgrywanych w kategorii open wzięło udział łącznie ponad 120 zawodników, na których czekały nagrody rzeczowe, puchary i poczęstunek ufundowane przez Radę Dzielnicy XIV oraz firmę Markus. Wszystkie drużyny zaprezentowały wysoki poziom sportowy, a najlepszym zespołem amatorskim Czyżyn w halowej piłce nożnej w 2014 r. została drużyna Bumelanci, drugie miejsce zajął zespół Albertus, a trzecie wywalczyli zawodnicy Polonii Promos. Nagroda fair play została przyznana drużynie 5. Batalion Dowodzenia, ubiegłorocznemu triumfatorowi mistrzostw. – Impreza zainicjowana w zeszłym roku powoli wpisuje się w stały kalendarz przedsięwzięć adresowanych do mieszkańców „Czternastki”. Bardzo cieszy nas tak duże zainteresowanie sportową rywalizacją – podkreśla Łukasz Cieślík, wiceprzewodniczący Rady i Zarządu Dzielnicy XIV.

foto: Bogdan Krupa

Jak grzeszyć, to z głową!

Za nami tłusty czwartek – dzień pączków. I jak tu nie odwiedzić legendarnej pracowni Piotra Michałka, słynącej i z tego rarytasu? Jak nie ulec pączkowej pokusie? Dzięki życzliwości właściciela mogłem tego dnia z bliska przyglądać się, jak kilkusobowa zgrana ekipa ręcznie i zręcznie obficie wypełnia okrągłutkie cacuszko w sposób już dziś niezwykle rzadki.

O wyjątkowości pączków Michałka najlepiej świadczy kolejka przed cukiernią...

Łukasz Lech

Ato właśnie technika wykonania, jak i naturalnie składniki stanowią o wyjątkowym smaku pączka. Żadne ulepszczone barwniki czy, nie daj Bóg, marmolada. O unikatowym smaku michałkowych pączków decyduje róża. Pieczolowicie zbierana, platek po plátku, z kilkuset krzaków rosnących w przydomowym ogrodzie. Za takim smakiem szaleją krakowscy pączkożercy, którzy w gigantycznych kolejkach są w stanie spędzić nawet kilka godzin. Widząc wijący się przed cukiernią, oddaloną od pracowni o kilkaset metrów, potężny ogon klientów, zaczepiam kilka osób pytaniem, dlaczego wybrali właśnie ten punkt: – Bo te pączki są najdelikatniejsze, bo czuć, że nie są robione na ilość – mówi pani Jola. Z kolei studentka socjologii Ilona przyszła, by poczuć atmosferę i zrozumieć to kolejkowe towarzystwo, bo pączka z Krupniczej jeść będzie po raz pierwszy. A generalnie wszyscy zgodnie potwierdzali, że to najsmaczniejsze kalorie w Krakowie, zatem nic to, że trzeba czekać. Nawet pan Wojtek stoi, by różą w pączku udobruchać żonę po wieczornej sprzeczce. Radość w kolejce wprowadza jakaś pani, śpiewając: „W pączkach świeżość jaj, w ustach czuję raj”. Zatem nie dziwi, że od lat Michałkowy pączek zbiera najwyższe notowania i że w tym roku w konkursie „Gazety Wyborczej” znów zdobył pierwsze miejsce.

Cóż, jak już grzeszyć, to przynajmniej w którymś z bastionów uczciwego smaku. A na szczęś-

cie jest trochę takich miejsc... Jedno z nich znajduje się w Libertowie, który mijamy, jadąc zakopianką. Właśnie – mijamy, a warto skrócić za drogowym skrzyżowaniem, by zwiedzić XIV-wieczny zespół dworski czy nacieszyć oczy wyjątkową panoramą grodu Kraka, a po spacerze odwiedzić położony w bliskim sąsiedztwie kościoła parafialnego dom rozputy! Czeka w nim na nas wiele rozkoszy, bo też tamtejsze babeczki zniewolą każdego. Cukiernia Cora – raj dla łasuchów – oferuje bowiem babeczki wypełnione po brzegi budyniem, gustownie wystrojone owocami czy inną słodką biżuterią. Bardziej wybredni mogą sięgnąć np. po delikatne rurki francuskie obficie nabite przeróżnymi kremami. Ale to jeszcze nic. Gdy Artur Sumera, sympatyczny współwłaściciel

cukierni zaprosił mnie na zaplecze, od kształtów i kolorów zakreśliło mi się w głowie. Tu, na długich stołach, rumiane biszkopty – niczym Pinokio z kawałka drewna otrzymują prawdziwe życie i, rzecz jasna, charakter. A fantazja państwa Sumerów, jak i mających nieraz swoje pomysły klientów, nie zna granic. Podziwiam więc najnowsze modele samochodów, całe kolekcje bajkowych postaci, i stadiony sportowe, i instrumenty muzyczne... Nawet torty bardziej tradycyjne niepozbawione są szalonych kreacji.

Istotne jest i to, podkreśla mój cicerone, że tradycyjne receptury i składniki gwarantują nie tylko przyjemność w czasie jedzenia, ale i nienaruszony stan zdrowia. No, może poza niewielkim wzrostem poziomu cukru...

Zapytany o klientów Artur Sumera z absolutną dumą zdradza, że przeważają rodziny cukierników. Składa się na ten sukces 22-letnie doświadczenie, zdobywane wspólnie z rodziną – w tym z niezującym bratem Zbigniewem, który był duszą całego przedsięwzięcia, oraz znakomitym fachowcem Robertem Skowrońskim. To jemu firma zawdzięcza smak i styl. Nazwa tej manufaktury pochodzi od pierwszego tortu o smaku czekoladowo-orzechowym w kształcie pnia drzewa. A zaczęło się wszystko w gronie rodzinnym; w czasach dziecięcych pana Artura, kiedy to przy niedzielnym stole każdy z domowników popiswał się swoimi wypiekami. Niektóre z nich i dziś są prawdziwymi rarytasami w bogatej gamie łakoci.

Obecnie mistrzowie libertowskiej cukierni pracują nad wielką niespodzianką, czyli odtworzeniem XIX-wiecznej receptury krakowskiego przysmaku i uczynieniem go regionalnym produktem cukierniczym. Przepis znaleziono niedawno w starym zeszycie na strychu jednej z krakowskich kamienic. Co to będzie? Zdradzono jedynie, że głównym składnikiem ciastka są bakalie.

Mając wokół tyle delicyjnych kuszących z setek mieniących się feerią barw blach i desek, z wyjątkowym trudem powstrzymuję moją predylekcję do słodczy, a pomaga mi w tym świadomość, że dzień wcześniej był tłusty czwartek...

A może tort z cukierni Cora? Zobacz szczegóły konkursu na s. 3!

Śpiewak, mizogin, agitator

Jan Parandowski w uroczej, zatytułowanej „Niebieskie rachunki” książce o starym Lwowie napisał, że każde miasto ma tylu dziwaków, na ilu zasługuje. Rzeczywiście dawny Lwów, jeszcze ten sprzed I wojny światowej, mógł się pochwalić wielką liczbą „świrków”. Jednak my, krakowianie, nie powinniśmy popadać z tego powodu w kompleksy.

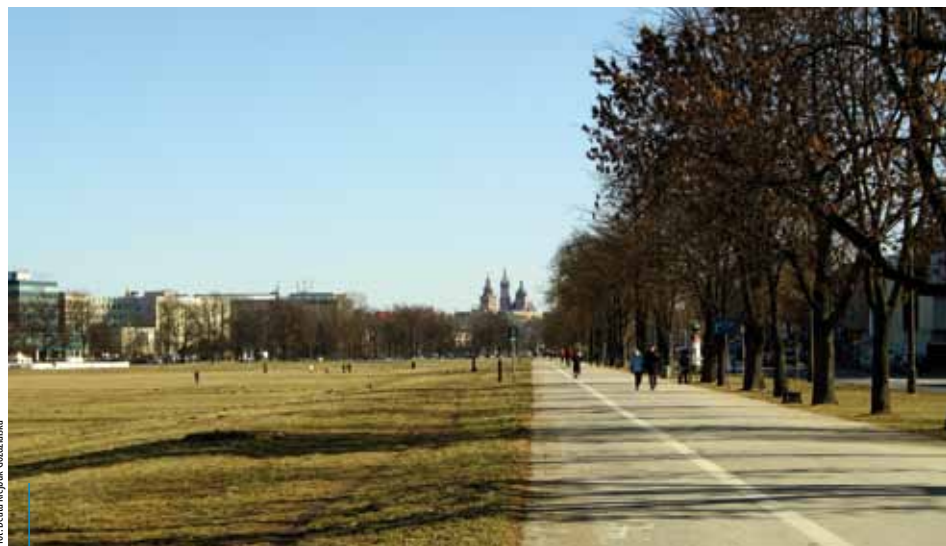

foto: Beata Klupnik-Czuchrańska

Cezar uwielbiał agitować – gromadził wokół siebie ludzi, których umiejętnie prowadził w stronę Błoni, gdzie na końcu zorganizował wiec

Michał Kozioł

Także i miasto pod Wawelem mogło się w przeszłości poszczycić wieloma dziwakami. Pisali o nich krakowscy pamiętnikarze i historycy. Przetrwiała więc pamięć o takich postaciach, jak: Żywodon, Kaśka Zwierzyniecka, Józio Matematyk, Edek Partyzant oraz najsłynniejszy dziwak z lat międzywojennych, czyli Cezar.

Była to rzeczywiście niezwykła postać, ciesząca się sympatią, a może nawet swego rodzaju podziwem krakowian. Ten szczególny status respektowały nawet sądy, uznając najwyraźniej, że niepoczytalność Cezara była większa od jego, niewielkich zresztą, przewin przeciwko porządkowi publicznemu.

Cezar mizogin

Działalność Cezara przez wiele lat. Dlatego też można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że z roku na rok doskonalił swój wizerunek dziwaka. Miał też on rzadką wśród ludzi tej „profesji” bardzo cenną i cenioną przez dziejopisów ce-

chę, czyli pisał i ogłaszał drukiem swoje dzieła. Były to niewielkie, często ograniczone do jednej kartki druki ulotne, z reguły bez daty, czasem tylko z rokiem wydania, zawsze jednak z nazwiskiem i adresem wydawcy i drukarza. Dzięki temu wiemy dziś, że Cezar – a naprawdę Ludwik Szewczyk – mieszkał na Dębniakach, przy ul. Twardowskiego, w kamienicy oznaczonej numerem 49, a jego pisma drukowano w zakładzie Pawła Harmana przy ul. Zacisze nr 4.

Pismo „cezarskie” ukazywało się nie tylko nieregularnie, ale także pod różnymi tytułami. Można więc dziś w czeluściach bibliotecznych odnaleźć: „Pisma Cezarowe”, „Pieśni Cezara Krakowskiego 1929 Anno Domini Sesja dziewiąta”, „Pismo Cezara Krakowskiego”, „Kurjer Rzymski Cezara Krakowskiego”, „Powieści Cezara Krakowskiego”, „Pisma Cezara Krakowskiego”, „Mowę Cezara”, „Pisma Cezara z Krakowa”.

Zawartość tych pism to niewątpliwie tak zwany „strumień świadomości”. Świadomość ta jednak nie była chaotyczna. Opierała się na kilku solidnych fundamentach. Jednym z nich była wielka niechęć do kobiet. Przyczynę tej

niechęci ujawnił w swoich wspomnieniach Natan Gross. Otóż jego zdaniem Cezar – którego zapamiętał jako osobnika o mało sympatycznym wyglądzie – był pederastą (słowo gej było wówczas jeszcze zupełnie nieznaną).

Faktem niezaprzeczalnym jest to, że w tekstach publikowanych na łamach pism „cezarskich” było bardzo wiele ataków na kobiety. Warto przytoczyć choćby fragmenty jednego z nich, napisanego mową wiążaną, zatytułowanego: „Damom światowym ku przestrodze” i opisującego los pewnej niewiasty, która za życia była „wymalowana i w drogie szaty odziana, perfumy od niej jechały, że aż przechodnie ki chały”. Kiedy owa modnisią zginęła w wypadku samochodowym:

Sam Lucyfer zawył wściekle,
Otwierać na oścież bramę,
Bo szlag trafił pewną damę
Z towarzystwa pierwszej wody,
Więc w mig djabły pod skoczyły,
Ową damę w prowadziły,
Tak się piekłem zachwycała,
Że aż ze strachu zemdląta,
Oucili ją wnet smołą,
A że była całkiem gołą
Więc pięć ropuch obłupili
I babie majtki uszyli.

Oszczędzimy jednak czytelnikom resztę owej, wymierzonej w żony modne, filipiki.

Cezar śpiewak

Wydawane przez siebie pisemka Cezar roznosił po kawiarniach. Zawsze znalazł się choć jeden wzięty lekarz lub znany krakowski adwokat, gotów dać 50 groszy lub może nawet całą złotówkę za „cezarską” poezję i prozę, które wbrew temu, co twierdził Jan Rostworowski – sam przecież poeta – zgoła nie były „skrajną pornografią”.

Nie wiadomo, czy dochody z kolportażu pisemek były zbyt małe, czy też artystyczna dusza Cezara szukała innych sposobów ekspresji, faktem jest jednak, że nigdy nie zarzucił on zwyczaju muzykowania po krakowskich podwórkach. Jak sam pisał: „wziąwszy instrument muzyczny, grał w podwórkach owym bliźnim swoim, mimo że gra była cudna i dotego (sic!) śpiewał jeszcze, wszystkie bezdomne koty, szczury piwniczne, myszy spiżarniane się zachwycały, ale ludzie byli niezadowoleni, złożąc (sic!) mu zamykali strzaskiem (sic!) drzwi i okna, gdzieniegdzie tylko jakaś muzykalna kucharka groszy parę mu rzuciła, więc interes szedł pod psem”. W tym pełnym żalu do świata i pretensji do bliźnich tekście jest chyba sporo przesady. Jeżeli wierzyć wspomnieniom ludzi pamiętających tamte czasy, postać w koronie ze złotego papieru – bo takie nakrycie

głowy nosił Cezar – śpiewająca po podwórkach ku zachwytowi kucharek i służących, była chętnie witana nawet przez dozorców. Śpiewakowi, niby filozofowi perypatetycznemu, towarzyszyła zgraja młodych ludzi, z jednej strony zafascynowanych bardem, z drugiej zaś zawsze gotowych postawić go w trudnej, nieoczekiwanej sytuacji. Młodzieńcy owi ze szczególnym uporem próbowali strącić w uliczny kurz złotą koronę, zdobiącą głowę Cezara.

Repertuar owego podwórkowego śpiewaka był zróżnicowany. Oprócz popularnych przebojów śpiewał także pieśni, piosenki i przyśpiewki z własnymi tekstami. Czasem były to pastisze ludowych śpiewów, jak choćby prosty, jednozwrotkowy krakowiak:

Oj te krakowianki wielkie niewstydnice,
Ubrały na siebie z papieru spódnice.
Wyszły se na spacer deszcze je polały,
Z gołymi d... do domu wracały.

Trafiły się też teksty bardziej ambitne, odnoszące się do aktualnych kwestii społecznych i obyczajowych, w których świadomość pełnionej misji walczyła o lepsze z literacką formą:

Tak się to dziwnie plecie, na tym Bożym świecie,
Baby w chłopów się zmieniają,
strzygą se i podgają swoje włosy na głowie
Pchają nosy swe wszędy, na wszelakie urzędy,
Wnet będą panami świata,
A mężczyzna w przyszłe lata, będzie krowy doił,
Bajki robił dzieciom pieluszki prał.

Swoje występy Cezar kończył zazwyczaj recytowanym, nie śpiewanym czterowierszem:

Kto mi dał pieniądze,
Temu się w pas kłaniam,
Kto mi nie dał pieniędzy,
Temu d... odsłaniam.

Cezar agitator

Bez wątpienia Ludwik Szewczyk był wielkim oryginałem. Udowadniał to każdego dnia, każdym nowym „drukiem ulotnym”, każdym improwizowanym koncertem na kolejnym podwórku. Jednak jego niezwykle zdolności ujawniały się zwłaszcza w czasie wyborów. Podobno zdarzało się, że niektóre ugrupowania polityczne wręcz zawierały z Cezarem formalną umowę, w myśl której miał on za stosowne wynagrodzenie ośmieszać kandydatów konkurencyjnych ugrupowań. Włączywszy się w kampanię wyborczą, „rzymski imperator” pracował solidnie. Jego ulubionym sposobem agitacji było gromadzenie wokół siebie ludzi. Jak już wspomniałem, z reguły był otoczony swą uliczników. Przez umiejętnie słowne i mimiczne zachęty potrafił Cezar rozbudować ową switę do sporego tłumu, który umiejętnie prowadził w stronę Błoi. Pochód kończył się improwizowanym wiecem, podczas którego z reguły ośmieszano jakiegoś kandydata. Cezar kolportował też – jak zanotowano w sądowych i policyjnych aktach – „złośliwe ulotki przedwyborcze”. Było to co prawda zakazane i znalazłby się na to stosowny paragraf w kodeksie, ale wszyscy, łącznie z policją, wiedzieli, że stawianie Cezara przed kratkami sądowymi nie ma większego sensu.

Choć angażował się w życie polityczne II Rzeczypospolitej, to nie był jednak bezkrytycznym wielbicielem czasów po I wojnie światowej. Jak sam pisał: „Ciężkie czasy nastały po ostatniej wojnie na pijaków, z powodu niesłychanego podrożenia siampitry (sic!), ludzie po-

mimo najlepszych chęci nie mogą się upijać... dziś sprowadzenie dobrego humoru do łba to ruina materialna, urzędnik musiałby kwartalną pensję przepić, aby się upoić, a ja objechać z harmonją sto razy podwórka krakowskich kamienic, i skądże ma być wesoło na świecie (...).”

Jak bujna była cesarowa fantazja, najlepiej świadczy opis własnego pogrzebu, jaki zamieścił w jednym z pisemek: „Onegdaj umarł w butach na czarną melanchole (sic!) połączoną z rozmiękczeniem obcasa, najsłynniejszy i najpopularniejszy człowiek w naszym mieście i okolicy, a nawet w Kłaju, Kołomyi i Skawinie. (...) za karawanem kierowanym falami Eteru sunęły nieprzejrzone tłumy wszelkiego rodzaju gapiów, którzy i za życia go zawsze otaczali, wygłoszono cały szereg przesadnych mów (jak zwykle na pogrzebach), w końcu przemówił duch zmarłego, dziękując za ogromne zbiegowisko, zaznaczył jednak, że lepsza jedna z łoju świeca za żywota niż tysiąc po śmierci ze samego złota (miał widocznie na myśli iluminację miasta). Poczem odwinąwszy mglistą szatę na tylnej części swojej astralnej postaci w stronę uczestników, zniknął bezpowrotnie. Znikła na zawsze postać prawie wszystkim znana począwszy od dzieci cyckowych, a skończywszy na krowach pasących się na Błoniach krakowskich. Albowiem tam często był przez nie widzianym. Znikł z powierzchni świata człowiek, który mimo że był znany w rzeczywistości, nieznanym pozostał”.

Trudno dziś bezspornie ustalić, kiedy i w jakich okolicznościach zniknął z krakowskich podwórek śpiewak i poeta nazwany Cezarem. Adam Macedoński twierdzi, że zginął śmiercią godną siebie, wypiął się bowiem na przeciągającą przez miasto kolumnę niemieckich wojsk i został zastrzelony. Być może rzeczywiście tak było...

Kalendarium krakowskie

14 marca

1895 – w „Naprzodzie” ukazuje się ogłoszenie: „Restauracja w Krakowie przy ul. Zwierzynieckiej 134 otwarta codziennie od godz. 5 rano do 12 w nocy poleca Szan. Gościom wina, piwo, herbatę, wódki, likiery i rum z najlepszych fabryk, ciepłe przekąski. Bilard do użytku Szan. Gości. Wszystkie pisma robotnicze leżą na stole. Za dobroć potraw i napojów i szybką usługę ręczę”.

15 marca

1915 – ogłoszono, że właściciele zarekwirowanych przez wojsko samochodów mogą się

zgłaszać do kasy magistratu po stosowne wynagrodzenie.

16 marca

1914 – Namiestnictwo we Lwowie przydzieliło Krakowowi wagon odpadów soli kamiennej „na poprawę paszy”. Sól rozdawana będzie między najuboższych posiadaczy bydła w dzielnicach podmiejskich.

17 marca

1914 – krakowska prasa donosi, że łobuziaki – jak co roku – sprzedają już na linii A-B bukietki fiołków.

18 marca

1914 – masarze i rzeźnicy są oburzeni. Okazało się bowiem, że krakowski szpital św. Łazarza na polecenie władz krajowych zakupił na Węgrzech 3000 kilogramów smalcu i stoniny.

19 marca

1914 – dwaj małoletni złodzieje skradli w Drukarni Narodowej tysiąc pocztówek

20 marca

1914 – żandarmeria zatrzymała na Olszy pod zarzutem kradzieży bandę Cyganów, czyli Romów.

Postaw na kompetentnego zarządcę

Od 1 stycznia tego roku w wyniku ustawowych zmian zarządcą nieruchomości może zostać każdy, bez względu na posiadane kompetencje. Z tego powodu tak ważne jest, aby dotychczasowi zarządcy oraz osoby zainteresowane wykonywaniem tego zawodu posiadali wiedzę i doświadczenie gwarantujące bezpieczeństwo podległych im nieruchomości.

Z myślą o tym Stowarzyszenie Zarządców i Administratorów Nieruchomości w Krakowie (SZAN) 6 marca uruchomiło kolejną edycję zainicjowanego w 2013 r. programu „Kompetentny Zarządcą”. Projekt – objęty Honorowym Patronatem Prezydenta Krakowa Jacka Majchrowskiego – umożliwi certyfikowanie najlepszych zarządców nieruchomości, a także podnoszenie ich kwalifikacji zawodowych.

W ramach tegorocznej edycji programu priorytetem jest współpraca z urzędami, instytucjami i organizacjami, których działalność ma związek z rynkiem nieruchomości. Zaplanowane spotkania, w których może wziąć udział każdy zainteresowany, mają ułatwić transfer wiedzy pomiędzy wspomnianymi podmiotami a zarządcami nieruchomości, ułatwić zarządcom odnajdowanie się w urzędowych procedurach oraz umożliwić obu stronom wdrażanie programów zwiększających komfort i bezpieczeństwo właścicieli nieruchomości. Najbliższe spotkanie już 13 marca (czwartek). Więcej informacji oraz zapisy na spotkania pod adresem: www.szan.org.pl.

Zaproszenie

16 marca 2014 r. o godz. 17.00 na Dużej Scenie Teatru Ludowego odbędzie się spektakl „Legenda o Królowej Jadwidze” wg L. Rydla – w ramach cyklu Niedziele dla Tańca – Balet Dworski „Cracovia Danza”. Cykl objęty jest Patronatem Honorowym Prezydenta Miasta Krakowa.

Oparty na barwnym tekście Lucjana Rydla spektakl ilustruje kilka scen z życia Jadwigi Andegaweńskiej; opowiada m.in. o jej koronacji na Wawelu oraz o zaślubinach z Władysławem Jagiełłą. Widowisko z repertuaru Baletu Dworskiego „Cracovia Danza” tworzy wizerunek królowej Jadwigi jako kobiety silnej, odważnej, świadomej swoich powinności wobec państwa i poddanych, a jednocześnie niepozbawionej młodzieńczych uczuć i emocji. Więcej na www.cracoviadanza.pl w zakładce Niedziele dla Tańca. Inscenizacja: Romana Agnel; choreografia: Romana Agnel, Leszek Rembowski; scenografia i kostiumy: Monika Polak-Luścińska; rekwizyty: Maciej Luściński. Bilety: 35 zł (N), 25 zł (U).

Przetargi na sprzedaż nieruchomości organizowane w kwietniu 2014 r.

Gmina Miejska Kraków oferuje do sprzedaży w trybie przetargu ustnego nieograniczonego niezabudowane nieruchomości gruntowe przeznaczone pod zabudowę usługową, hotelową, mieszkaniową jednorodziną i wielorodzinną, garaże, lokale użytkowe, lokale mieszkalne, strychy do adaptacji, oraz nieruchomości gruntowe zabudowane budynkami przeznaczonymi do generalnego remontu. Treść ogłoszeń o przetargach wraz z mapą lokalizacji zamieszczona jest na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Miasta Krakowa www.bip.krakow.pl (Finanse i Mienie/Nieruchomości Miasta Krakowa/Przetargi na Nieruchomości). Szczegółowe informacje odnośnie do nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trybie przetargu można uzyskać w Wydziale Skarbu Miasta ul. Kasprowicza 29 nr tel. 12 616 9808, 12 616 9809, w godzinach pracy urzędu. Aktualna oferta nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży:

Położenie nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia w ha	Obręb	Cena wywoławcza	Kwota Wadium Płatne do dnia 28.03.2014	Data i godzina przetargu
ul. Józefitów 1 lokal mieszk. o pow. 18,84 m kw.	16/1000 cz 171	0,0404	4 K	111 000,00	22 000,00	4.04.2014 godz. 9.00
ul. Zamkowa 9 lokal mieszk. o pow. 39,55 m kw. + wc 0,96 m kw. + piwnica 6,88 m kw.	101/1000 cz 464/1	0,0267	10 P	233 000,00	46 000,00	4.04.2014 godz. 10.00
os. Centrum A11 lokal użytk. nr U3 o pow. 16,37 m kw.	4/1000 cz 6	0,1168	47 NH	9 855,00 w tym: 7 948,00 lokal 1 907 grunt	1 900,00	4.04.2014 godz. 11.00
ul. Teligi 22 lokal użytk. nr U1 w piwnicy o pow. 10,69 m kw.	3/1000 cz 255/13	0,1175	55 P	5 965,00 w tym: 5 175,00 lokal 790 grunt	1 100,00	4.04.2014 godz. 12.00

Czas na wiosenną deratyzację

Wydział Kształtowania Środowiska UMK przypomina właścicielom nieruchomości położonych na terenie Krakowa o konieczności przeprowadzenia deratyzacji w okresie od 20 marca do 20 kwietnia 2014 r. Obowiązek wynika z art. 33 Uchwały Nr LXIII/917/12 Rady Miasta Krakowa z dnia 19 grudnia 2012 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Deratyzacja powinna być przeprowadzona na obszarach zabudowanych budynkami mieszkalnymi, produkcyjnymi, handlowymi i usługowymi. Przez okres przeprowadzania deratyzacji należy zachowywać szczególną ostrożność w miejscach, gdzie wyłożone zostały środki do zwalczania gryzoni. Rejony, gdzie znajdują się trutki, powinny być oznakowane napisem „UWAGA TRUCIZNA”.

W czasie wyłożenia trutki należy uniemożliwić dostęp, zwłaszcza dzieciom do miejsc, w których ją wyłożono, zaś zwierzęta domowe trzymać w tym czasie w zamknięciu oraz zabezpieczyć trutkę przed dostępem ptactwa.

KRK

Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
zaprasza

misteria paschalia

15—21
kwietnia 2014
Kraków

Europa Galante
Hespèrion XXI
La Capella Reial de Catalunya
Les Arts Florissants
Le Poème Harmonique
Mala Punica
Café Zimmermann
Le Cercle de l'Harmonie

www.misteriapaschalia.com

Zeskanuj fotokod
i pobierz mobilny
przewodnik
po Festiwalu

homework / Joanna Górska, Jerzy Skakun

kbf★

KRK

TL TEATR LUDOWY

REZERWACJA BILETÓW
12 68 02 112/113
REZERWACJA@LUDOWY.PL
WWW.LUDOWY.PL

WILLIAM SHAKESPEARE

HAMLET

REŻYSERIA KRZYSZTOF MINKOWSKI

PREMIERA 15 MARCA 2014, 19.00, DUŻA SCENA

PARTNER
TEATRU

TAURON
DYSTRYBUCJA

KRAKÓW
krakow.pl

Małopolska
TL

DZIENNIK POLSKI

KAR
NET

RADIO
KRAKÓW

KRAKÓW.R
DWUTYGODNIK MIEJSKI

WWW.KRAKÓW.PL